

Byrkije nasjonalparkstyre/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Byrkije nasjonalparkstyre/Børgefjell nasjonalparkstyre
Møtested:	Elektronisk møte ved bruk av Teams
Dato:	22.03.2023
Tidspunkt:	09:00 – 12:00

Eventuelt forfall meldes snarest på epost til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere varsel.

Medlem eller innkalt varamedlem skal i god tid før møtet melde fra til styreleder om forhold som gjør eller kan gjøre at man er inhabil i en sak som foreligger til behandling på møtet. Dersom styreleder kommer til at det er grunn til å anta at medlemmet vil måtte fratre som inhabil, varsles sekretariat om dette, slik at varamedlem kan innkalles.

14.03.2023
Stian Brekkvassmo
styreleder

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
	Styresak		
ST 1/2023	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte		
	Referatsaker		
RS 1/2023	Informasjon - Byrkije / Børgefjell nasjonalparkstyre - vedlikehold av konvensjonsgjerder i Nordland		2023/2565
RS 2/2023	Børgefjell nasjonalpark, oppnevning av ny vararepresentant		2021/13405
RS 3/2023	Signert : Partneravtale Vefsna Regionalpark - Børgefjell nasjonalparkstyre		2021/13405
RS 4/2023	Børgefjell nasjonalparkstyre - innspill / kommentarer til kommuneplanens samfunnsdel for Namsskogan kommune 2023 - 2035		2022/12553
RS 5/2023	Børgefjell nasjonalparkstyre - regulering av ferdsel og andre aktiviteter i eksisterende verneområder		2022/12559
	Styresak		
ST 3/2023	Orienteringer møte 1 - 2023		2018/4516
ST 4/2023	Søknad om dispensasjon for oppsetting av separat utedo og oppgradering av bål plass - Simskardhytta - Statskog SF		2021/1423
ST 5/2023	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for rivning av eksisterende og oppføring av nytt naust ved Jengelen og for bruk av snøscooter til transport - Grane jeger- og fiskeforening		2021/13057
ST 6/2023	Anmodning om forskriftsendring for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde		2022/12553
ST 7/2023	Prioritering av gitte midler til tiltak i Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingan landskapsvernområde i 2023		2022/10953
ST 8/2023	Nasjonalparkkommune - diskusjon om veien videre - orientering fra foreningen Norges nasjonalparkkommuner		2018/6758

ST 1/2023 Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte
ST 2/2023 Referatsaker

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Christian Brun-Jenssen, 75 53 15 58

Vedlikehold av konvensjonsgjerder i Nordland

Dette brevet sendes til kommuner og vernemyndigheter som er berørt av oppførte grensegjerder i reindriften. Hensikten er å informere om reindriftsforvaltningens hjemmel til motorferdsel i utmark i forbindelse med vedlikehold av grensegjerdene.

Bakgrunn

Den grenseoverskridende reindriften har røtter langt tilbake i tid. Da riksgrensen mellom Norge og Sverige ble fastsatt i 1751 ble denne historiske reindriftsretten nedfelt i Lappekodisillen. I 1972 ble Reinbeitekonvensjon mellom Norge og Sverige ratifisert. Konvensjonen var gyldig fram til 2005. Da konvensjonen gikk ut vedtok Norge «Grensereinbeite-loven» med tilhørende forskrifter. Her er beiteområdene for svensk rein i Norge beskrevet, og de samsvarer i stor grad med områdene i konvensjonen fra 1972.

For å hindre sammenblanding mellom norsk og svensk reindrift ble det bygd gjerder. Gjerdetraséene er beskrevet i «Gjerdeprotokollen», som er et vedlegg til konvensjonen. Gjerdene er ikke alltid bygd som det er beskrevet, og det er vedtatt flere endringer i traséene – noen steder ble det ikke bygd gjerde og noen steder ble gjerdene erstattet med gjeterhytter for berørte reinbeitedistrikt.

Flere av gjerdene er i funksjon og viktige for reindriften, mens andre er revet. I Nordland står det gjerder i Byrkjje, Ildgruben, Saltfjellet og Balvatn reinbeitedistrikter. Ansvar for vedlikeholdet er delt mellom Norge og Sverige, der Statsforvalteren i Nordland har ansvar for vedlikeholdet på strekningen Virvassdalen-Litluman (grenserøys Rr220A) i Rana kommune og Sametinget i Sverige har ansvar for de øvrige strekningene. Gjerdestrekningene er synlig på reindriftskartet (lenke) ved valg av kartlaget «gjerder og anlegg».

Reindriftsforvaltningens hjemmel for motorferdsel

Sametinget i Sverige, og til en viss grad Statsforvalteren i Nordland, har søkt kommuner og vernemyndigheter om tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med vedlikehold av konvensjonsgjerdene.

E-postadresse:

sfnopost@statsforvalteren.no

Sikker melding:

www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:

Postboks 1405,

8002 Bodø

Besøksadresse:

Fridtjof Nansens vei 11,

8003 Bodø

Telefon: 75 53 15 00

www.statsforvalteren.no/no

Org.nr. 974 764 687

Reindriftsforvaltningens motorferdsel i utmark reguleres av Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. Motorferdsel i utmark er ikke tillatt med mindre det følger av motorferdselloven eller av vedtak med hjemmel i loven. Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 4 refererer noen tillatelser som er direkte hjemlet i loven.

§ 4.

(tillatelser med hjemmel direkte i loven).

Uten hinder av § 3 er motorferdsel tillatt i forbindelse med:

- a) politi-, ambulanse- og redningstjeneste og oppsyns- og tilsynstjeneste etablert med hjemmel i lov,*
- b) offentlig post- og teletjenester,*
- c) nødvendig person- og godstransport til og fra faste bosteder og i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæring. Jakt, fangst, fiske og bærsanking regnes ikke som næring i denne forbindelse,*
- d) forsvarets øvelser, forflytninger og transporter,*
- e) anlegg og drift av offentlige veger og anlegg,*
- f) rutetransport som drives med løyve i henhold til yrkestransportloven*

Reindriftsforvaltningens oppdrag som medfører motorferdsel i utmark, kan inngå i følgende tillatelser etter § 4:

- politi-, ambulanse- og redningstjeneste og oppsyns- og tilsynstjeneste etablert med hjemmel i lov,
- anlegg og drift av offentlige veger og anlegg.

I forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag framgår det i § 2 c at motorkjøretøy kan på bar mark utenfor veg nyttes til *offentlig oppsyns- og tilsynstjeneste*. Statsforvalteren i Troms og Finnmark har kontaktet Miljødirektoratet om hjemmelen for å utføre sine oppsyns- og tilsynsoppgaver knyttet til reindriften. Etter diskusjon med Klima- og miljødepartementet fikk de 13. november 2020 følgende svar:

Direktoratet har, i samråd med KLD, kommet til at Fylkesmannens reindriftsavdeling har direktehjemmel både for bruk av barmarkskjøretøy og snøskuter (jf. forskriftens § 2) og for start og landing med helikopter (jf. motorferdsellovens § 4) ifm. deres oppsyns- og tilsynstjeneste.

Når det gjelder oppdrag i verneområder, så vil denne motorferdselen dermed være unntatt søknadsplikt dersom den aktuelle verneforskriften har unntak for motorferdsel som skjer med hjemmel i forskriftens § 2 / motorferdselloven § 4. Dette må undersøkes i det enkelte tilfellet der man skal kjøre inn i / lande i et verneområde.

Konklusjon

Miljødirektoratets epost av 13. november 2020 til Fylkesmannen i Troms og Finnmark gir en avklaring av reindriftsforvaltningens hjemmel for motorferdsel ved oppsyns- og tilsynsoppgaver. Denne hjemmelen gjelder også for reindriftsforvaltningen hos Statsforvalteren i Nordland. Det omfatter blant annet tilsyn, arbeid og vedlikehold av grensegjerder oppført med hjemmel i reinbeitekonvensjonen mellom Norge og Sverige, og som er videreført gjennom grensereinbeiteloven.

Dette betyr at Sametinget i Sverige og andre som har oppdrag på grensegjerder har tillatelse til motorferdsel når de utfører oppgavene. Denne avklaringen medfører at det ikke er nødvendig å

undersøke nærmere om grensegjerder defineres som offentlige anlegg etter motorferdselloven § 4 e.

Hvis motorferdselen skal foregå i et verneområde, må det sjekkes om verneforskriften for området har hjemmel for motorferdsel knyttet til oppsyns- og/eller tilsynsoppgaver, og eventuelt søke verneområdeforvaltningen (nasjonalparkstyret) om tillatelse.

I Nordland berører grensegjerdene seks verneområder: Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingan landskapsvernområde, Skardmodalen naturreservat, Virvassdalen naturreservat, Saltfjellet landskapsvernområde, Stograddis naturreservat og Junkerdal nasjonalpark. Alle disse har hjemmel for motorferdsel knyttet til oppsyns- og/eller tilsynsoppgaver.

Med hilsen

Stein Tage Domaas (e.f.)
underdirektør

Christian Brun-Jenssen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Sametinget SE	Box 90, 98122 Kiruna		
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK	Postboks 700	9815	VADSØ

Mottakerliste:

Hemnes kommune	Sentrumsveien 1	8646	Korgen
Statskog Fjelltjenesten c/o STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Hattfjelldal kommune	O.T. Olsens vei 3 A	8690	Hattfjelldal
Børgefjell nasjonalparkstyre	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Midtre Nordland Nasjonalparkstyre	Postboks 1405	8002	BODØ
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO i RANA
Statens naturoppsyn c/o MILJØDIREKTORATET	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan

Børgefjell nasjonalparkstyre

Trondheim, 03.01.2023

Deres ref.:
23075e1b-2354-43f4-a6e6-
856b254464e5

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/28

Saksbehandler:
Olav Nord-Varhaug

Børgefjell nasjonalparkstyre, oppnevning av ny vararepresentant

Vi viser til vårt oppnevningebrev av Børgefjell nasjonalparkstyre av 02.01.2020 samt brev fra nasjonalparkstyret av 16.12.2022.

Etter vedtak i Namsskogan kommune oppnevnes Anneli Welo som ny vararepresentant i Børgefjell nasjonalparkstyre. Hun erstatter Borgund Torseth for resten av inneværende valgperiode.

Forvalter orienterer representantene om oppnevningen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Olav Nord-Varhaug
fagdirektør

Kopi til:
Namsskogan kommune

Kommunehuset

7890

Namsskogan

Partneravtale Vefsna Regionalpark - Børgefjell nasjonalparkstyre

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- GEIR OLSEN, signert 06.02.2023 med ID-Porten: BankID
- STIAN BREKKVASSMO, signert 08.02.2023 med ID-Porten: BankID Mobil

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Partneravtale Vefsna Regionalpark

Vefsna Regionalpark har inngått partneravtale med:

Partner

Byrkije nasjonalpaarhkeståavroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Kontaktinformasjon

nasjonalparkforvalter Tore Tødås
e-post: tore.todas@statsforvalteren.no
Tlf: 74 16 80 82

Bakgrunn

Vefsna Regionalpark (VRP) ble etablert 20.juni 2017, og er en offentlig eid organisasjon som skaper merverdi for befolkning, bedrifter og besøkende i Vefsnaregionen (Hattfjelldal, Grane og Vefsn). VRP består av kommuner, myndigheter, organisasjoner, partnere og parkmedlemmer.

VRP bidrar til bred og helhetlig verdiskaping og øker Vefsnaregionens attraktivitet gjennom:

- Et samarbeid på tvers av offentlige myndigheter, bransjer, organisasjoner, kommuner, regioner og land.
- Å ivareta og videreutvikle levende by og bygder i hele Vefsnaregionen
- Løfte fram og synliggjøre den Vefsnaregionens natur- og kulturverdier
- Samhandle med alle aktører for å sikre bærekraftig næringsliv basert på Vefsnaregionenes styrker og forutsetninger.

VRP forsterker samhandlingen mellom interessenter og ressurser både lokalt og regionalt, og koordinerer arbeidet for å ivareta og forvalte Vefsnaregionens viktige natur- og kulturverdier.

VRP sitt arbeid reguleres gjennom tiårige parkplaner, årlige handlingsplaner og organisasjonens vedtekter.

VRPs strategier og arbeidsområder

VRPs har i gjeldende parkplan (2018-2028) følgende strategiområder:

- Øke områdets attraktivitet som reisemål og følge opp strategien i Reisemålsutviklingen som er utarbeidet juni 2022
- Økt verdiskaping for et samlet næringslivgjennom merkevarebygging i regionalparken
- Styrking av etablerte næringsaktører og økt nyetablering innenfor natur og kultur i regionen
- Antall overnattingsdøgn skal dobles i planperioden

Strategiene knyttes til lokale interesser og naturlige forutsetninger i Vefsnaregionen, samtidig som de ivaretar regionale og nasjonale satsingsområder.

Dokumentet er signert digitalt av:

- GEIR OLSEN, 06.02.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 08.02.2023

Forseglet av

Posten Norge

Partnerprogram

Å være partner i VRP innebærer å lojalt støtte opp om gjeldende planer, strategier og mål, og aktivt bidra i VRPs arbeid som er nedfelt i parkplanen, handlingsplan og vedtektene.

Som partner i VRP får man tilgang til følgende program:

- Som partner i VRP får man mulighet til å ta del i prosjekter, aktiviteter og nettverk som organisasjonen initierer og/eller deltar i både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.
- Partnerne får markedsføring og synlighet gjennom VRPs alle kanaler og flater, som for eksempel VRPs nettsider og annonsering og profilering gjennom VRP.
- Tilbud om aktiviteter, kurs, studieturer, konferanser, produkter m.m før de annonseres offentlig og til lavere priser.
- Partnerne kan bruke VRPs logo på egne digitale og/eller trykte flater.

Avtalelengde

Partneravtalen gjelder frem til 2028.

Det er ingen Partneravgift foreløpig, men det er noe som kan bli aktuelt. Avtalen vil bli reforhandlet hvis avgift blir aktuelt.

Bruk av logo

Når ny visuell profil er ferdig (slutten av 2022) vil det bli en egen beskrivelse for bruk av logo.

Grunnleggende gjensidige krav og forventninger

Partneren forplikter seg også å være lojal overfor VRPs vedtekter og misjon, og være en god ambassadør for VRP. Bidrar til å jobbe for og med å utvikle Vefsnaregionen ut fra egne forutsetninger. Det forventes også at partnere deltar i VRPs aktiviteter, blant annet parksamlinger og parkforum.

VRP forplikter seg til å følge VRPs vedtekter, parkplan, oppfølging av partneravtalen og andre samarbeidsavtaler. VRP skal gjennom gode rutiner for samarbeid forsterke det langsiktige arbeidet for Vefsnaregionens egenart, verdier og ressurser.

Forbehold

Partneravtalen er ikke forpliktende ift. utøvelse av offentlig myndighet etter lover og forskrifter som partneren er gitt forvaltningsansvar for. Tilsvarende gjelder ved motstrid ift. egen plandokumenter.

Oppsigelse

En partner har rett til å be om å tre ut av partnerskapet dersom forutsetningene for partnerskapet forandres. VRP har rett til å avslutte en partnerskapsavtale dersom kriteriene for partnerskapet ikke oppfylles. Oppsigelse må skje med 3 måneders varsel.

Signering

Signeringen er utført med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autenticiteten og forseglingen av dette dokumentet. Med sin digitale signatur bekrefter partene enighet om avtalens innhold. Avtalen er signert av daglig leder i Vefsna regionalpark, Geir Olsen og styreleder i Børgefjell nasjonalparkstyre, Stian Brekkvassmo.

Dokumentet er signert digitalt av:

- GEIR OLSEN, 06.02.2023
- STIAN BREKKVASSMO, 08.02.2023

Forseglet av

Posten Norge

**Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 80 86
tore.todas@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyre.no/Borgefjell>

NAMSSKOGAN KOMMUNE
R.C. Hansens vei 2
7890 NAMSSKOGAN

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2022/12553-0 432.3

Deres ref. 2021/4021

Dato 02.01.2023

Børgefjell nasjonalparkstyre - innspill / kommentarer til kommuneplanens samfunnsdel for Namsskogan kommune 2023 - 2035

Vi viser til høring av kommuneplanens samfunnsdel for Namsskogan kommune datert 23.12.2022 som vi ønsker å kommentere som følger:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre er oppnevnt av Klima- og miljødepartementet som forvaltningsmyndighet for verneforskriften til Børgefjell nasjonalpark. Namsskogan kommune har også forvaltningsansvar i nasjonalparken som forvaltningsmyndighet for bla. plan- og bygningsloven, forurensningsloven, friluftsløven, lov om motorferdsel i utmark, hundeloven, innlandsfiskeloven mfl. Namsskogan kommune er derfor en viktig samarbeidspartner for nasjonalparkstyret og kan påvirke utviklingen av området gjennom sitt planverk og forvaltning gjennom nevnte lovverk.

For nasjonalparkstyret er det ønskelig at dette forankres i kommunale planverk ift. at kommunen skal være en aktiv part i forvaltningen av nasjonalparken. FN's bærekraftsmål og statusen som nasjonalparkkommune kan her være forankringen mot nasjonale målsetninger. Så kan vi lokalt samarbeide om konkrete mål, strategier og tiltak.

Vi håper Namsskogan kommune synliggjør sitt forvaltningsansvar for nasjonalparken med konkrete mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel, alternativt i tilhørende planprogram. Da for eksempel med strategi under målsettingen «i Namsskogan kommune skal vi ta vare på mangfoldet av arter og landskap, og vil samtidig ha en bærekraftig bruk av naturressursene» som omhandler kommunens forvaltningsansvar i samhandling med nasjonalparkstyret. Dette vil da være i tråd med punkt 1.2 og 1.3 i kriteriesettet for å være nasjonalparkkommune.

Nasjonalparkstyret har vedtatt besøksstrategi for Børgefjell nasjonalpark (godkjent MDIR 2019) som er en plan for hvordan vi vil gjennomføre besøksforvaltning for området. Definisjonen på besøksforvaltning er her å legge til rette for, og styre bruken i nasjonalparken slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapingen blir størst mulig, forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas. Alle tiltak som nasjonalparkstyret gjennomfører i eller utenfor nasjonalparken er forankret i tiltaksplanen til besøksstrategien. Mange av tiltakene som planlegges ligger utenfor selve verneområdet (innfallsporter, informasjonspunkter, utkikkspunkt mm), her er vi avhengige av samarbeidspartene som kommuner, grunneiere, fjellstyrer eller andre for etablering og drift.

For nasjonalparkforvaltningen er det ønskelig at besøksstrategien tas med som vedlegg i kommuneplanens samfunnsdel, alternativt at besøksstrategiens mål og strategiske grep vurderes tatt inn i kommunale plandokumenter. Dette for at vi i fellesskap skal arbeide mot felles mål i forvaltningen av Børgefjellområde, gjerne i samarbeid med de andre kommunene rundt Børgefjell. Dette vil da være i tråd med punkt 1.5 i kriteriene for å være nasjonalparkkommune om at: *«kommuneplanen skal støtte opp om besøksstrategien for nasjonalparken»*

Namsskogan kommune har søkt og fått statusen som nasjonalparkkommune. Kommunen har gjennom sin søknad forpliktet seg til å oppfylle kriteriene for å inneha statusen. Flere av kriteriene gir direkte føringer til innholdet i kommuneplanen. Nasjonalparkkommunen skal gjennomgå status for kriteriene en gang pr. kommunestyreperiode og statusrapport skal sendes Miljødirektoratet i løpet av det siste året i kommunestyreperioden. Hvis gjennomgangen viser at kommunen ikke har oppfylt kriteriene kan kommunen miste statusen. Ut fra dette anbefales det at kommunen i kommuneplanprosessen tar en avsjekk mot kriteriene 1.1 – 1.5 for å se om disse oppfylles med foreliggende plandokument.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

Kriterier for nasjonalparkkommuner, revidert 01.06.2022

Kopi

Statsforvalteren i Trøndelag

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/4516-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 10.03.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	3/2023	22.03.2023

Orienteringer møte 1 - 2023

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering

Begrunnelse:

Saksopplysninger

Nasjonalparkforvalter orienterer om aktuelle tema/saker det arbeides med.

Vedlegg:

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/1423-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 14.03.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	4/2023	22.03.2023

Søknad om dispensasjon for oppsetting av separat utedo og oppgradering av bål plass - Simskardhytta - Statskog SF

Forvalters tilrådning:

1. Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre **opphever** følgende punkt i vedtak sak 5/2021 i møte 05.03.2021:

- Utvide uthus med inntil 1,5 x 2 m for etablering av nytt utedo ihht. kartskisse. Dette med vilkår om at eksisterende do i uthus fjernes.

2. Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre **gir**, med hjemmel i verneforskriftens §3 pkt. 1.3 b. Statskog SF dispensasjon for å gjennomføre følgende tiltak på Simskardhytta:

- Etablering av frittstående utedo i området mellom hytte og uthus jfr. kartskisse vedlagt søknad. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:
 - eksisterende utedo fjernes og transporteres ut av verneområdet.
 - ytre mål på utedo skal ikke overstige 100 cm bredde, 130 cm dybde. Total høyde skal ikke overstige 240 cm.
 - utedo skal overflatebehandles med mørke jordfarger.
- Oppgradere eksisterende bål plass med bål fat og sittebenker. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:
 - Dispensasjonen gjelder for inntil 2 sittebenker.
 - Det skal ikke etableres andre permanente tekniske installasjoner ved bål plassen slik som platting, levegger ol.
 - Dispensasjonen forplikter ikke nasjonalparkforvaltningen til å bidra med ved til bål plass eller hytte.

Begrunnelse:

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjoner med vilkår vil ikke stride mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skjer ved eksisterende bygninger og vil ikke medføre økt bygningsmasse ift. tidligere gitt dispensasjon eller endret formål for bruken.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Det henvises til samlet saksframstilling fra sak 5/2021 for komplett saksinformasjon.

Statskog SF ble i sak 5/2021 gitt dispensasjon fra verneforskriften for gjennomføring av en rekke tiltak ved Simskardhytta. Et av tiltakene som skulle gjennomføres var utvidelse av uthus med inntil 1,5 x 2 meter for etablering av nytt utedo i bygningen. Tiltaket er ikke gjennomført.

Etter befaring har Statskog SF konkludert med at tiltaket med påbygging av uthus ikke ville gi en god løsning ift. toalett. Dette fordi lav høyde på selve uthuset og et skrånende terreng i bakkant vil medføre lav takhøyde i utedo og utfordring ift. håndtering av avfallet. I tillegg ville denne løsningen medført at dør på østsiden av utedoen, noe en tror er ugunstig med tanke på lokalklimatiske forhold.

Ut fra dette søker Statskog SF nå om å få endret dispensasjonen til å sette opp frittstående utedo i samme område. Det vil si på siden av uthuset. Tiltakshaver har en prefabrikkert utedo de ønsker å transportere inn på vinterføre for montering på barmark. Endelig plassering vil bli foretatt innenfor den rammen som følger av dispensasjon.

Bål plass vises nederst til høyre på bildet. Frittstående utedo planlegges plassert på sørøstsiden av uthuset (på «baksiden» av uthuset sett fra bål plassen)

Det søkes også om å få oppgradert bål plassen ved hytta. Da ved å rydde opp eksisterende løsning og erstatte denne med bål fat og sittebenker.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal komme frem av beslutningen.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Det foreligger ikke opplysninger i registrer (artsdatabanken, naturbase) eller kartfestet informasjon på tematkart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold på lokasjonen til Simskardhytta som tilsier at tiltaket kan komme i konflikt med slike interesser.

Ut fra ovenstående er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Omfanget av aktivitetene er begrenset i tid og rom.

Ut fra disse vurderingene samt satte vilkår mener nasjonalparkstyret at kravene i § 9 er oppfylt

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Tiltakene gjennomføres ved eksisterende bygning og omhandler endringer i tidligere gitte dispensasjoner. Dette vil ikke medføre økt belastning i området.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Ikke relevant for dette tiltaket.

Vedlegg:

- Søknad av 17.02.2023 fra Statskog SF – Simskardhytta – søknad om oppsetting av separat utedo og oppgradering av bål plass.
- Samlet saksframstilling sak 5/2021

Børgefjell nasjonalparkstyre
v/ Tore Tødås
postboks 2600
7734 Steinkjer

Mo i Rana, 17. februar 2023

SIMSKARDHYTTA – SØKNAD OM OPPSETTING AV SEPARAT UTEDO OG OPPGRADERING AV BÅLPLASS

Bakgrunn for søknaden

Simskardhytta ble oppgradert sommeren 2021 med blant annet nytt tak, nye og flere vindu, to nye ovner med stålpipe, nytt gulv, ny kjøkkeninnredning og nye senger/ madrasser. Hytta ble også delt i to ulike tilbud; ett dagsturrom i front og én utleiedel. Det ble bygd en stor trapp foran hytta. Uthuset ble flytta fra vestsiden av hytta til nordsiden, dette for å få bedre siktforholdene fra hytta og trappa foran hytta. Disse tiltakene ble omsøkt og gitt tillatelse til av nasjonalparkstyret i møtet den 05.03.2021.

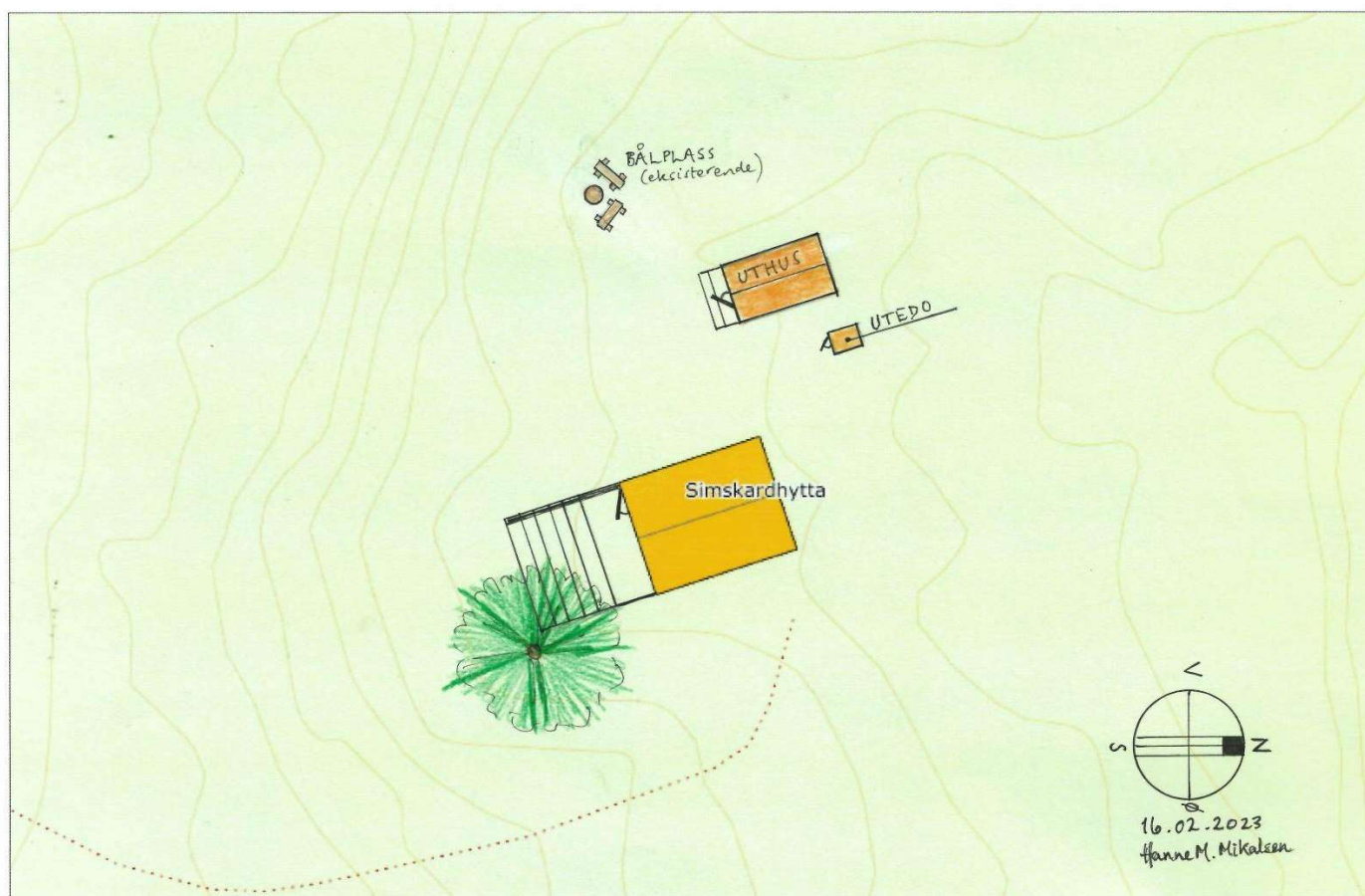
I vår søknad i 2021 beskrev vi også at vi skulle bygge en ny utedo i bakkant av uthuset, for så å fjerne eksisterende utedo som står oppe ved uthuset. Denne er gammel og forfallen, og absolutt moden for utskifting.

Ved besøk (vasking + vedfrakt) til hytta 2. til 3. februar ble området bak uthuset vurdert og målt nærmere. Konklusjonen vår er at det ikke er en så god løsning som vi først trodde å bygge en utedo ifm. uthuset. Dette pga lav høyde på selve uthuset og et skrånende terreng i bakkant. I tillegg måtte vi hatt døra til utedoen på østsiden, noe vi tror er ugunstig med tanke på lokalklimatiske forhold.

Ny, frittstående utedo

Vi har en ferdigsnekret utedo som står på lageret vårt på Trofors. Det er en «tradisjonell utedo» som er ca. 90 cm bred, 120 cm dyp, 190 cm høy i bakkant og 210 cm høy i framkant. Det er tømmeuke på bakveggen. Den skal beises i samme farge som hytta på andre strøk. Den er allerede malt ett strøk i en lignende farge som hytta.

Utedoen kan eventuelt fraktes opp hel nå på vinteren og plasseres midlertidig. Per nå ser vi for oss at utedoen skal plasseres omtrent i samme område som eksisterende utedo, men kanskje litt lengre mot vest. Det er viktig å ha «fritt leide» bak utedoen med tanke på tømning. Endelig plassering avgjøres på barmark til sommeren. Foreløpig forslag til plassering er vist på kartet på neste side.

Senterposisjon: 437443.49, 7240907.46
 Koordinatsystem: EPSG:25833
 Utskriftsdato: 16.02.2023

0 2 4 6 8m

Kartskisse som viser forslag til plassering av ny, separat utedo

Oppgradering av eksisterende bål plass

I dag er det en etablert bål plass på nordsiden av hytta (og uthuset). Den ligger fritt og fint til, med god utsikt over Simskardet og vestover mot Kappfjellet. Bålgrua er lit «tilfeldig» og udefinert, derfor har vi gått til innkjøp av et bål fat som kan gi en mer definert bålgrue. Bål fatet ser slik ut:

Bilde fra leverandørens nettside; Kos design

Benkene rundt bålet er lite tiltalende og stort sett laget av restmaterialer o.a. Vi har gått til innkjøp av flere bålbenker fra Susendal sag som vi ønsker å plassere ut ved ulike hytter. Vi ønsker å kunne plassere to av disse benkene ved bålplassen utenfor Simskardhytta. Benkene kan eventuelt fraktes opp med skuter i vintersesongen. Benkene ser slik ut:

Bålbenkene, «halvkløyvinger», er ca. 160 cm lange

Foto: Terje Daleng, Susendal sag

Oppsummering

- Vi søker herved om å kunne sette opp en ny, separat utedo ved Simskardhytta, i stedet for en utedo i bakkant/ sammenheng med uthuset.
- Vi søker også om å kunne oppgradere bålplassen med to nye bålbenker og en bålpanne.

Med vennlig hilsen

Hanne Marit Mikalsen
Statskog Nordland
seniorkonsulent eiendom

Tore Bjørnstad
Statskog Nordland
Regionsjef

Samlet saksframstilling

Arkivsaksnr: 2021/1423-0

Saksbehandler: Tore Tøddås

Dato: 28.01.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	5/2021	05.03.2021

Saksprotokoll i Børgefjell nasjonalparkstyre - 05.03.2021

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre gir, med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 b. Statskog SF dispensasjon for å gjennomføre følgende tiltak på Simskardhytta:

- Montere to nye vinduer i bredd på vegg mot vest (front), hvert vindu med størrelse 100 x 105 cm til erstatning for eksisterende vindu.
- Montere et nytt vindu på vegg mot sør med størrelse 100 x 105 cm, dette i tillegg til eksisterende vindu.
- Utforming og materialbruk skal være lik for alle vinduer.
- Legge nytt tak på hytta, ved bruk av stålplater skal det brukes svarte matte plater for å unngå refleksjoner fra taket. Det settes vilkår om at mønehøyden ikke kan heves mer enn 15 cm som følge av takbytte og skifte av pilarer.
- Montere takrenner i tre med kjetting som nedløp.
- Etablere ny trapp med totalbredde inntil bredde på hytte ihht. tegning. Dybde på trapp skal ikke overstige 2,7 meter. Høyde skal ikke overstige topp på svill. Etablere rekkverk på trapp mot nord.
- Etablere ny platting på sørsiden med dybde 1,2 m og bredde 2 m. ihht. tegning.
- Flytte eksisterende uthus til nordre side for hytta ihht. kartskisse, dette med vilkår om at eksisterende utedo fjernes.
- Utvide uthus med inntil 1,5 x 2 m for etablering av nytt utedo ihht. kartskisse. Dette med vilkår om at eksisterende do i uthus fjernes.

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 6.3 c gis Statskog SF dispensasjon for bruk av snøscooter på snødekt mark for transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på Simskardhytta med følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for inntil 20 turer i 2021.
- Transport skal skje etter fast trase fra parkeringsplass i Simskardet og til hytte.
- Siste kjøredato settes til 30. april.
- Det skal føres kjørebok før den enkelte tur foretas. Utfylt kjørebok og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjørebok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni.

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 gis Statskog SF dispensasjon fra § 3 pkt. 6.1 i verneforskriften for bruk av helikopter til transport av materiell og utstyr i forbindelse med renovering av Simskardhytta under følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for perioden 10. juni til 1. september 2021.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 10 turer/flyginger.
- Hvis det er rein i området skal det vises spesielt hensyn til denne. Før flyging skal Byrkije sijte v/Tor Enok Larsen kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg, og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Begrunnelse:

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjoner med vilkår vil ikke stride mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skjer på eksisterende bygg og vil ikke medføre økt bygningsmasse i verneområdet eller endret formål for bruken.

Enstemmig vedtatt

Saksfremlegg

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre gir, med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 b. Statskog SF dispensasjon for å gjennomføre følgende tiltak på Simskardhytta:

- Montere to nye vinduer i breidd på vegg mot vest (front), hvert vindu med størrelse 100 x 105 cm til erstatning for eksisterende vindu.
- Montere et nytt vindu på vegg mot sør med størrelse 100 x 105 cm, dette i tillegg til eksisterende vindu.
- Utforming og materialbruk skal være lik for alle vinduer.
- Legge nytt tak på hytta, ved bruk av stålplater skal det brukes svarte matte plater for å unngå refleksjoner fra taket. Det settes vilkår om at mønehøyden ikke kan heves mer enn 15 cm som følge av takbytte og skifte av pilarer.
- Montere takrenner i tre med kjetting som nedløp.
- Etablere ny trapp med totalbredde inntil bredde på hytte ihht. tegning. Dybde på trapp skal ikke overstige 2,7 meter. Høyde skal ikke overstige topp på svill. Etablere rekkverk på trapp mot nord.
- Etablere ny platting på sørsiden med dybde 1,2 m og bredde 2 m. ihht. tegning.
- Flytte eksisterende uthus til nordre side for hytta ihht. kartskisse, dette med vilkår om at eksisterende utedo fjernes.
- Utvide uthus med inntil 1,5 x 2 m for etablering av nytt utedo ihht. kartskisse. Dette med vilkår om at eksisterende do i uthus fjernes.

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 6.3 c gis Statskog SF dispensasjon for bruk av snøscooter på snødekt mark for transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på Simskardhytta med følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for inntil 20 turer i 2021.
- Transport skal skje etter fast trase fra parkeringsplass i Simskardet og til hytte.
- Siste kjøredato settes til 30. april.
- Det skal føres kjørebok før den enkelte tur foretas. Utfylt kjørebok og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjørebok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni.

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 gis Statskog SF dispensasjon fra § 3 pkt. 6.1 i verneforskriften for bruk av helikopter til transport av materiell og utstyr i forbindelse med renovering av Simskardhytta under følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for perioden 10. juni til 1. september 2021.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 10 turer/flyginger.
- Hvis det er rein i området skal det vises spesielt hensyn til denne. Før flyging skal Byrkije sjte v/Tor Enok Larsen kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg, og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Begrunnelse:

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjoner med vilkår vil ikke stride mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skjer på eksisterende bygg og vil ikke medføre økt bygningsmasse i verneområdet eller endret formål for bruken.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Simskardhytta ble satt opp i 1968 av Nesbrukets skogforvaltning med finansiering fra Direktoratet for Statens skoger. Hytta var opprinnelig stall tilhørende skogstua på Forsjord (Vefsn kommune), denne ble revet og bygd opp som hytte i Simskardet. Hytta ble i sin tid satt opp utenfor verneområdet, men etter utvidelse i 1971 ble den innlemmet i nasjonalparken. Eget toalett ble satt opp i 1974. Senere er satt opp uthus med toalett og vedlager.

Kartet viser plassering av Simskardhytta

Hytta ble restaurert i 1997 med ny ytterkledning, nytt tak og oppretting av skjeve vegger. Etter den tid er det ikke gjennomført større vedlikeholdsarbeider på hytta.

Simskardhytta har hele tiden vært en åpen hytte for allmenheten, i tillegg til å være oppsynshytte. Den er ikke låst og benyttes både som dagsturhytte og for overnatting.

Statskog SF søker nå dispensasjon fra vernebestemmelsene for å gjøre følgende tiltak:

- Mindre fasadeendringer, sette inn to nye vinduer i fronten av hytta (i vest) og ett nytt vindu mot sør.
- Etablere platt og bred trapp i hele frontens bredde.
- Flytte eksisterende uthus til nordøst for hytta ihht. kartskisse, (omtrent der gammel utedoen står i dag)
- Utvide uthus for etablering av nytt utedo.
- Skifting av tak på hytta.
- Etablere ny plattform på sørsiden
- Fjerne dagens utedo
- Skifte tak, montre takrenner og fundament/pilarer under hytta.

Vestre vegg hvor det søkes om å bygge ny trapp, skifte dør og sette inn ekstra vinduer. Trappen er tenkt å dekke hele hyttens bredde og skal fungere som sitteplasser.

De andre punktene som er beskrevet i søknaden med rehabilitering av eksisterende vinduer, maling og ny ytterdør regnes som vedlikehold og trenger ikke særskilt dispensasjon. Dette under forutsetning av at hyttas utseende ikke endres i vesentlig grad. Det vil si at fargebruk og materialbruk skal være tilsvarende som i dag. Bygningsmessige endringer som påvirker areal eller høyde er søknadspliktig.

Innvendige arbeider er ikke søknadspliktig så lenge formålet til hytten opprettholdes. Tiltaket vil ikke medføre omdisponering i bruken av hytta da den fortsatt skal være en åpen dagsturhytte.

For å gjennomføre prosjektet søkes dispensasjon for bruk av snøscooter til transport av materialer og utstyr, alternativt bruk av helikopter hvis en ikke rekker å foreta nødvendige transporter på snødekt mark.

Det søkes dispensasjon for skogrydding/vedhugst med mål om økt utsikten fra hytta. Statskog SF ble innvilget søknad om dispensasjon for vedhugging til Simskardhytta i brev dater 09.12.2019, denne dispensasjonen er gyldig tom. 2023 og gir føringer for hvordan hogsten skal utføres. Nasjonalparkforvalter mener tidligere gitt dispensasjon dekker behovet som er beskrevet i søknaden og at det derfor ikke er nødvendig å gi ytterligere dispensasjon for dette formålet.

Simskardhytta ligger i tilknytning til Simskardrunnen og er et viktig punkt/mål for besøkende. Ferdsestasjoner og brukerundersøkelsen fra 2017 viser at Simskardrunnen er det punktet tilknyttet Børgefjell som har mest besøk. Her er andelen dagsbesøkende veldig høy, i motsetning til de andre innfallsportene som har mest besøkende som er på flerdagerstur. Simskardrunnen er et lavterskeltilbud som ikke krever spesielle ferdigheter av de besøkende, og som gir en opplevelse av å være på tur i Børgefjell.

Grane nasjonalparkkommune planlegger, sammen med Statskog og nasjonalparkforvaltningen en større oppgradering av innfallsporten ved parkeringsplassen i Simskardet. Noe som kan øke kvaliteten på området og gi de besøkende bedre opplevelser enn det som tilbys i dag. Tilgangen til ulik informasjon vil bli langt bedre. Tiltakene som planlegges gjennomført i Simskardet er i tråd med besøksstrategien og beskrevet i tiltaksplanen, deler av tiltaket finansieres av Miljødirektoratets tiltaksmidler (bestillingsdialogen)

Nordre vegg, uthus med nytt utedo er planlagt satt opp til venstre for bildets ytterkant.

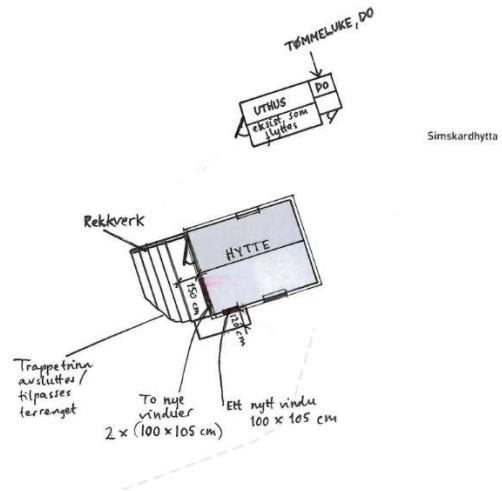
Vegg mot sør hvor det planlegges å sette inn ekstra vindu. Til venstre for hytta vises uthuset som skal flyttes til høyre for hytte. Det vil si at uthuset blir mindre dominerende enn i dag.

Interiør Simskardhytta

Ved at Simskardhytta ligger innerst på Simskardrunnen, før denne snur og går på motsatt side av elva, er det mange som velger å ta pause på hytta. Her er det kokemuligheter og muligheter for oppvarming ved bruk av vedovn. Hytta bærer preg av manglende vedlikehold. I tillegg ser enn muligheten til å bruke hytta som formidlingsarena. Da ved å lage utstillinger i hytta som informerer om nasjonalpark, natur og dyreliv i området, sørsamisk reindrift mm.

Til hytta er det i dag 2 toaletter. Ett toalett i uthuset og ett eget toalettbygg nord for hytta. Det søkes om å flytte eksisterende uthus til baksiden av hytta, bygge på dette for etablering av nytt utedo. Det forutsettes at begge de eksisterende toaletter avvikles ved etablering av nytt toalett.

Skisse som viser ny plassering av uthus og ny trapp/platting

Statskog SF som eier hytta har finansiert rehabiliteringen som beskrevet i søknad, de søker nå nasjonalparkstyret om dispensasjon for gjennomføring av tiltaket.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Det foreligger ikke opplysninger i registrer (artsdatabanken, naturbase) eller kartfestet informasjon på tematkart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold på lokasjonen til Simskardhytta som tilsier at tiltaket kan komme i konflikt med slike interesser.

Ut fra ovenstående er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Omfanget av aktivitetene er begrenset i tid og rom.

Ut fra disse vurderingene samt satte vilkår mener nasjonalparkstyret at kravene i § 9 er oppfylt

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Bruken av snøscooter og helikopter til transport vil i liten grad øke den samlede belastningen i område. § 10 tillegges derfor liten vekt i saken. Selve tiltaket gjennomføres på eksisterende bygning og vil ikke medføre økt belastning i området.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av helikopter og snøscooter er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Vedlegg:

- Brev av 27.01.2021 fra Statskog SF – oppgradering av Simskardhytta, søknad om tillatelser og dispensasjoner fra vernebestemmelsene for Børgefjell nasjonalpark.
- Epost av 11.02.2021 fra Statskog SF – supplerende opplysninger og korrigering av søknad.
- Planskisse hytte og uthus av 11.02.2021

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/13057-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 14.03.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	5/2023	22.03.2023

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for rivning av eksisterende og oppføring av nytt naust ved Jengelen og for bruk av snøscooter til transport - Grane jeger- og fiskeforening

Forvalters tilrådning:

1. Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre opphever vedtak i sak 7/2022 fattet i møte 23.03.2022.

2. Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fatter følgende vedtak med hjemmel i naturmangfoldlovens §48:

- Grane jeger- og fiskeforening gis dispensasjon fra verneforskriftens §3 pkt. 1.1 for rivning av eksisterende naust ved Jengelen i Børgefjell nasjonalpark.
- Grane jeger- og fiskeforening gis dispensasjon fra verneforskriftens §3 pkt. 1.1 for oppføring av nytt naust ved Jengelen i Børgefjell nasjonalpark.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Rivings- og bygningsavfall som ikke er rent trevirke, skal transporteres ut av verneområdet.
- Størrelse på nytt naust skal ikke overstige 3,2 meters bredde og 5,2 meters lengde målt på ytterkant kledning (BYA)
- Nytt naust skal plasseres på samme tomt som eksisterende naust ved bruk av eksisterende fundamenter.
- Mønehøyde skal ikke overstige 2,9 meter.
- Det skal brukes stående kledning av tre som males i mørke jordfarger. Vindskier, portomramning, hjørnekasser ol. skal males i mørke jordfarger.
- Takteking utføres med mørke materialer.
- Det skal ikke settes inn vinduer på naustet.
- Innvendig skal det ikke fortas inndeling i rom eller foretas annen tilrettelegging for opphold i naustet.
- Det skal ikke etableres platting, terrasse el. ved naustet.
- Naustet skal ikke benyttes til andre formål enn oppbevaring av foreningens to båter med tilhørende utstyr. Det tillates ikke utlegging/oppbevaring av flere båter.
- Byggearbeidene skal kun foregå i tidsrommet 01.07 til 30.10 i årene 2023 og 2024
- Hvis det er tamrein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne. Før arbeider utføres skal Tjåehkere sitje v/Mats Joma kontaktes for å få oversikt om det er rein i området og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 6.3 c gis Grane jeger- og fiskeforening dispensasjon for bruk av snøscooter på snødekt mark for transport av materialer til nytt naust ved Jengelen med følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for inntil 6 turer i 2024.
- Transport skal skje etter fast trase fra parkeringsplass ved Tomasvatnet til naust ved Jengelen.
- Siste kjøredato er 30. april 2024
- Dispensasjonen omfatter personell tilknyttet Grane jeger og fiskerforening som utfører oppdraget.
- Transporten skal ikke gjennomføres i påskeferie (palmelørdag til 2. påskedag) eller på søndager.
- Det skal føres kjørebok før den enkelte tur foretas. Utfylt kjørebok og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjørebok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni.
- Hvis det er tamrein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne. Før transport foretas skal Tjåehkere sitje v/Mats Joma kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg, og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Begrunnelse:

Gjennomføring av tiltakene innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår vil ikke stride mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skjer på eksisterende bygg og vil i liten grad endre landskapets art og karakter. Dette under forutsetning av at gitte vilkår for dispensasjonen etterleveres. Ved å sette vilkår om at alle bygningsdeler skal males i mørke farger vil tiltakets visuelle påvirkning på landskapets art og karakter reduseres. Økt bygningsmessig areal anses ikke å ha negativ påvirkning på verneverdiene ettersom det muliggjør innendørs lagring av alle båter, det forutsettes her at antall båter ikke økes. For å unngå forstyrrelser i hekke- og yngletiden settes det vilkår om at tiltaket ikke kan gjennomføres før 1. juli. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Andre forhold

- Det gjøres oppmerksom på at denne tillatelsen er hjemlet i naturmangfoldloven og forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og gjelder bare i forholdet til verneforskriftens bestemmelser.
- Tillatelsen gjelder ikke i forhold til plan- og bygningsloven, kommunal vurdering/godkjenning etter plan- og bygningsloven må derfor innhentes.
- Dispensasjonen omfatter ikke grunneiers rettigheter.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkjje nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Grane jeger- og fiskeforening fikk i møte 23.03.22, sak 7/2022, dispensasjon for å rive eksisterende naust ved Jengelen, oppføring av nytt naust og dispensasjon for bruk av snøscooter til transport av materialer. I dispensasjonen ble det satt vilkår om at tiltaket skulle være gjennomført i 2022 ihht. opplysningene gitt i søknad.

Grane jeger- og fiskeforening valgte ikke å gjennomføre tiltaket i 2022 på grunn av at nasjonalparkstyrets vedtak ikke forelå før mars samme år. Foreningen kom i tidsnød ettersom de ikke ønsket å ta risiko med å kjøpe materialer før dispensasjon forelå.

Det søkes nå på nytt om dispensasjon for tiltaket, da med gjennomføring i løpet av 2024.

I forhold til tidligere gitte dispensasjon søkes det om bygg med større mønehøyde. Det ligger nå inne en økning på 20 cm. Dvs. en økning fra 2,7 m. til 2,9 m. pga. byggetekniske forhold. Dette pga. snølastkrav og praktisk innvendig høyde. Økningen i høyden anses ubetydelig ift. byggets påvirkning på verneverdiene. Det skal også etableres bjelkelag med gulv i naustet, dette for å oppnå tilstrekkelig stivhet i konstruksjonen med tanke på snølast/vindlast. Det bør derfor settes vilkår om at bygget ikke skal tilrettelegges for opphold utover lagring av båter.

Det henvises til vedlagte samlet saksframstilling fra sak 7/2022 for ytterligere beskrivelser og detaljer om tiltaket.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Det foreligger ikke opplysninger i registrer (artsdatabanken, naturbase mm) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold på lokasjonen som tilsier at tiltaket kan komme i konflikt med slike interesser. Eksisterende naust er registrert i verneområdeloggen og kjent for SNO og nasjonalparkforvaltningen. Historiske materiale er innhentet fra arkivet til Direktoratet for Statens skoger. I tråd med forvaltningsplanens bestemmelser fikk reinbeitedistriktet og reindriftsforvaltningen søknaden i 2022 til uttalelse. Reindriftsforvaltningen besvarte da henvendelsen med at de ikke hadde innvendinger til tiltaket forutsatt at støy og byggeaktivitet tilpasses Tjåehkere sijte sin drift og aktivitet i området, reinbeitedistriktet besvarte ikke henvendelsen. Ny søknad i 2023 er ikke sendt til uttalelse da tiltaket ikke innebærer vesentlige endringer ift. søknaden i 2022

Ut fra ovenstående er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Omfanget av aktivitetene er begrenset i tid og rom.

Ut fra disse vurderingene samt satte vilkår mener nasjonalparkstyret at kravene i § 9 er oppfylt

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Bruk av snøscooter til transport vil i liten grad øke den samlede belastningen i område. Transporten skal foregå i et kort tidsrom, etter fast trase som benyttes ved annen transport, og være gjennomført før 30. april. Tiltaket gjennomføres med utgangspunkt i eksisterende bygg med tilhørende belastning og vil ikke medføre økt belastning utover det som følger av byggeperioden. Byggeperioden anses ikke å øke belastningen vesentlig mer enn vedlikeholdsarbeider innenfor rammene i verneforskriften. §10 tillegges derfor liten vekt.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Vedlegg:

- 1 Søknad av 13. mars 2023 fra Grane jeger og fiskeforening om oppføring av nytt naust og frakting av materiell.
- 2 Tilleggsinformasjon og rettelsener fra tiltakshaver i epost av 14.03.2023
- 3 Byggetegninger av naust datert 29.06.2022
- 4 Samlet saksframstilling fra sak 7/2022 - dispensasjon fra verneforskriften for rivning av eksisterende og oppføring av nytt naust ved Jengelen og for bruk av snøscooter til transport - Grane jeger- og fiskeforening

Grane Jeger- og Fiskeforening

V/ leder Anita Mellingen

Nasjonalparkstyret Børgefjell nasjonalpark

postboks 2600, 7734 Steinkjer

Søknad om rivning og oppføring av nytt naust ved Jengelen og dispensasjon av antall turer med skuter.

Innledning: Grane Jeger- og fiskeforening (GJFF) søkte samme søknad på slutten av 2021 og fikk godkjenning i mars 2022. Den gangen ble vi i tidsnød på grunn av at vi ikke tok risiko med å kjøpe inn materiell før vi hadde en godkjenning på tiltaket. GJFF søker samme søknad og planlagt utføring er ila 2025. Det vil gi oss muligheten til innkjøp og planlegging. Ellers er søknaden likelydende. Det er Næstby trevare som har tegnet og dimensjonert naustet.

Dagens situasjon er at naustet er i svært dårlig stand. Det har vært mindre reparasjoner, men nå står det til nedfalls innen kort tid. Naustet ble flyttet fra "båtstø" nedenfor Grane hytta i 1990 og samlokalisert med Vefsn sitt naust der de står i dag. Opprinnelig sto naustet ved hytta og antas å være oppført ca. tidlig på 60- tallet. Mesteparten av materialer har fulgt naustet og er mer enn modent for utskifting.

Det planlegges at nytt naust skal være likt det gamle i utforming, farge, kledning og tak. For lagring av 2 båter ønskes det utvidelse fra det gamle naustet der bredde er 3,05 meter, lengde 4,65 meter til 3,2 meter bredt og 5,2 meter langt bebygd areal (BYA), høyde 2,9 meter fra terreng. Naust plasseres på sted som eksisterende naust og med samme formål, lagring av 2 båter tilhørende GJFF. Byggeperioden er planlagt mellom 1. juni til 15. august 2024. Ellers tilpasses byggeaktivitet dersom reindrift ønsker det. Kontaktpersoner og ansvar for kommunikasjon er Geir Andersen og Trond Magne Bentseng v/ hyttestyret for Jengelhytta.

Materiell er planlagt å frakte inn med skuter vinteren 24. Det vil utløse behov for utvidelse av antall turer med 6 ekstra. Det søkes om dispensasjon fra vedtak 2018/20460-0 432.3, jf. §. 6.3, bokstav c. *"bruk av snøskuter på snødekt mark i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på hytter, klopper o.l."* Dispensasjon søkes gjeldende fra 01.01.24- tom. 29.04.24.

Vedlegg: Tegning

For Anita Mellingen, leder Grane Jeger- og Fiskeforening.

Trofors 13.mars 2023.

dersom det er spørsmål til søknaden kan rettes til anita.mellingen@grane.kommune.no eller olad@cowi.com

RE: Naust på Jengelen

Ole Kristian Andersen <olad@cowi.com>

Til Tordås, Tore

Kopi Anita Mellingen@grane.kommune.no

Du svarte på meldingen 14.03.2023 08:42.

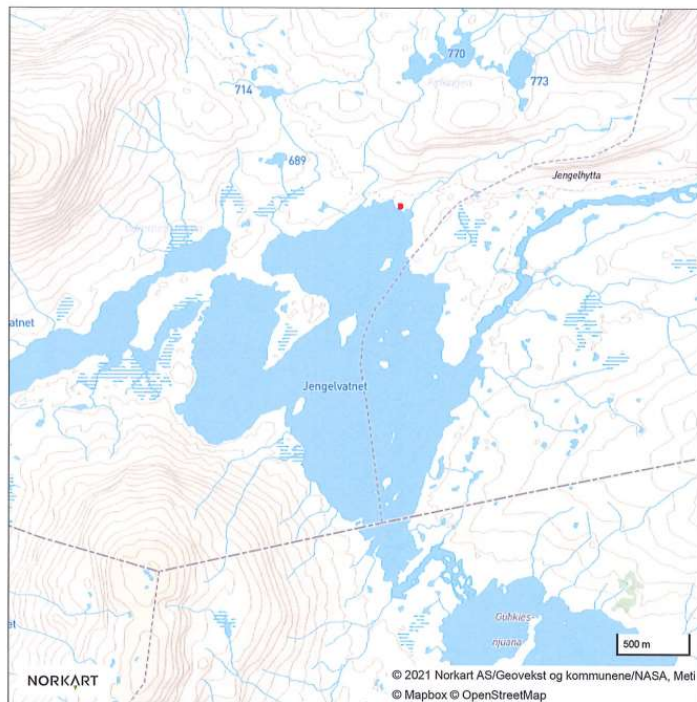
🗨️ Svar 🗨️ Svar til alle ➔ Videre send 📧 ⋮

tir. 14.03.2023 08:40

Hei

Ettersender kart og rettelse i søknaden. Det skal være all aktivitet med innkjøring og bygging skal foregå i 2024, det har sneket seg inn 25 i innledning.

Grane kommune

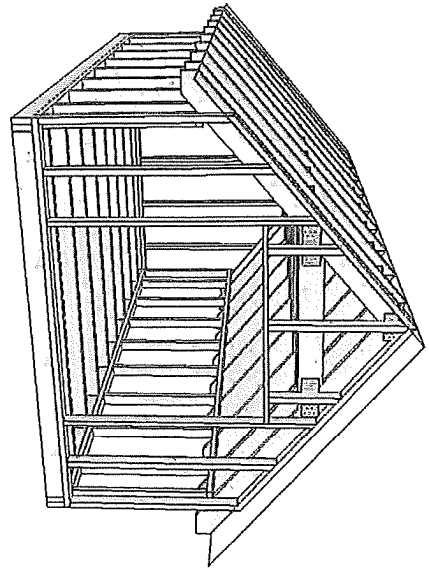

Ole Kristian Andersen

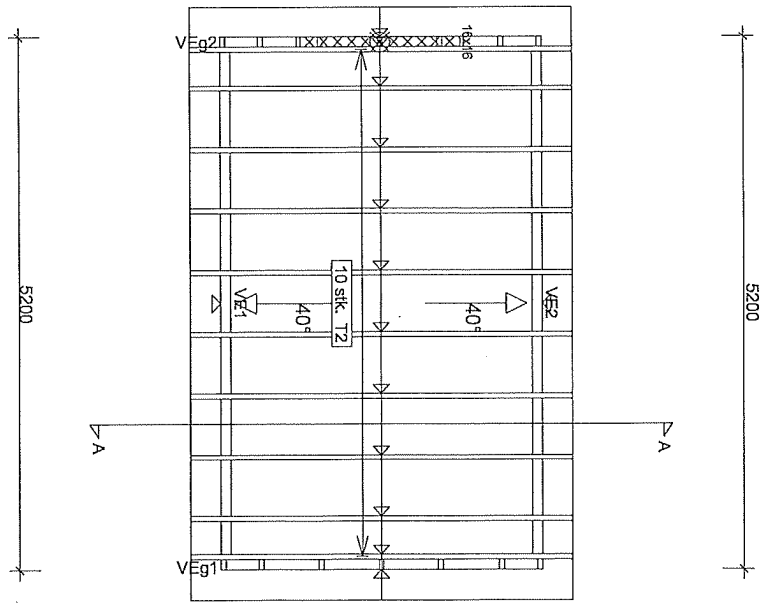
GENERELLE ANVISNINGER

1. Denne tegning med tilhørende statiske beregninger er beregnet på at være en vejledning og ikke en garanti for brug af disse tegninger uden Næstby Trævare AS sitt samtykke, og er ikke tilligt.

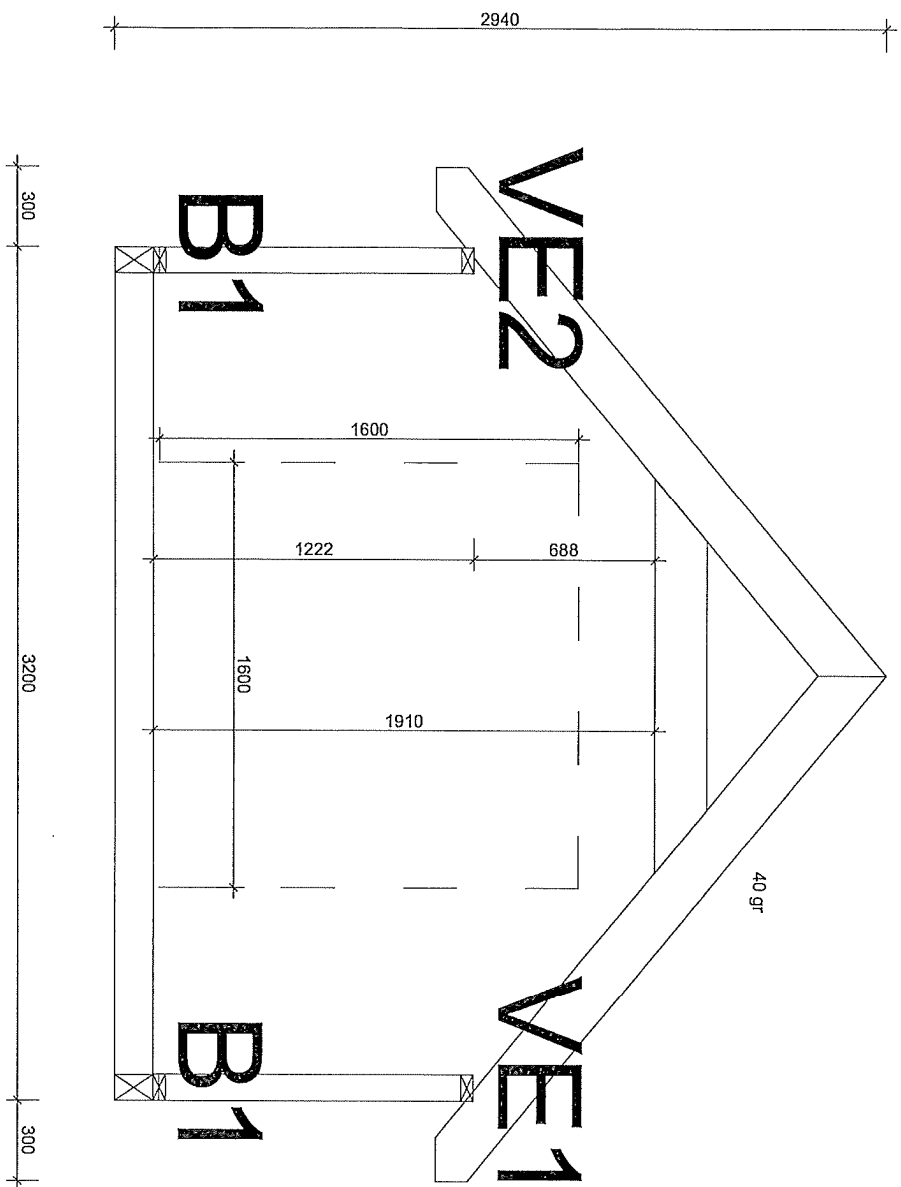
2. Vedrørende avlåsning av låstak:
Talskolepne er silve i sitt eget plan, men må avslåses sideveis i henhold til statiske beregningene. Avslåsning av bygget er ikke bestemt av Næstby Trævare AS, men det henvises til monteringsanvisningen og NB! bilagd 523531.

3200

TEGNET KONSTRUKTØR	GOBK	ANBEJDSNR.	
Rune Næstby	lengelin		
Mosjøen	29.06.2022	KODE TYPE POS.	TEGNINGSNUMMER
			SKALA 1:50
			REV.

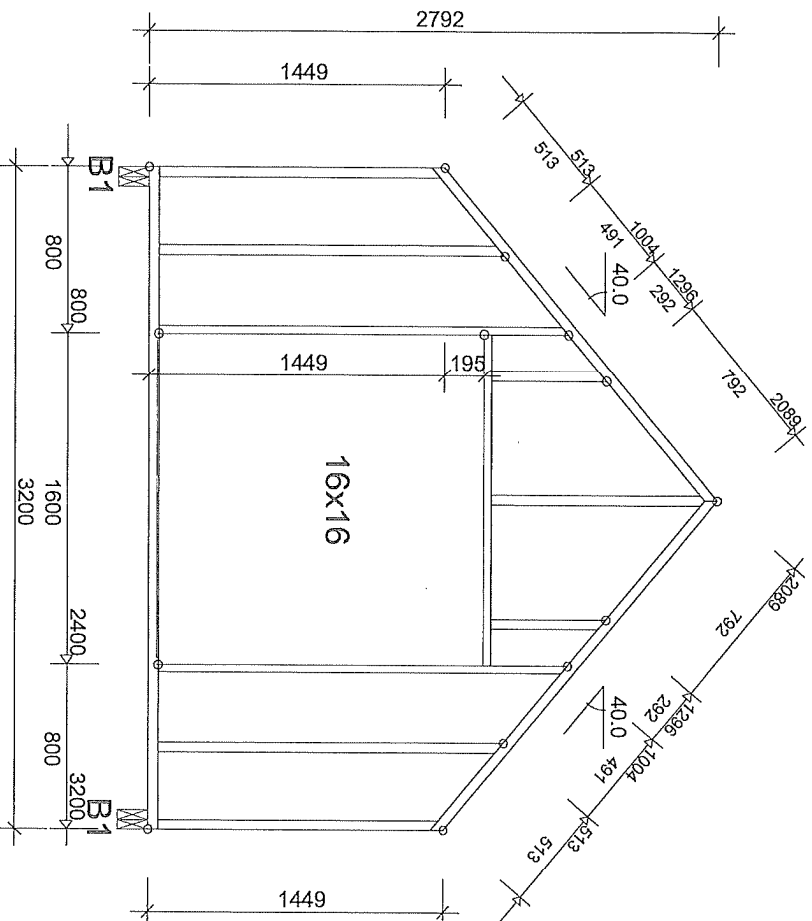

A - A

GENERELLE ANVISNINGER

1. Denne tegning med tilhørende statiske beregninger er udarbejdet af Næstby Tævere AS sin eierdom. All kopiering, viderefremføring og andre handlinger uden Næstby Tævere AS sitt samtykke, er ikke tillatt.
2. Yrkesutøving av tåket: Tåket er utarbejdet av egen plan, men må avtales sidevæls i forbindelse med bygging av bygges et råk byggverk av Næstby Tævere AS. Men det henvises til myndighets-anvisningen og NB-blad 525.531.

		SKALA 1:20 REV.
TEGNET KONSTRAV Rune Næstby	GODK. ARBEIDSNR. lengeln	
Mosjøen	29.06.2022	KODE TYPE POS.
		TEGNINGSNUMMER

TOLERANSE FORBINDELSESPlassERING: 5 mm

BREDE 98 MM

VIKES-DEL	HØYDE mm	KVAL.	AVSTIV. mm	LAST N/m²	UGR %
1-2	48	C24			
2-3	48	C24		260	
3-4	48	C24		260	
4-5	48	C24			
5-1	48	C24		260	
6-7	48	C24			
8-9	48	C24			
10-11	36	C24			
12-13	36	C24			
14-15	36	C24			
16-17	48	C24			
18-19	48	C24			
20-21	48	C24			

SPIKERPLATER: EKS. SKJØTER

KNUTE NR	PLATE TYPE	BREDE mm	LENGDE mm	UGR %

SPIKERPLATER - SKJØTER:

KNUTE NR	PLATE TYPE	BREDE mm	LENGDE mm	UGR %

GENERELLE ANVISINGER:

TAKSTOLEN ER KONSTRUERT MED DATAPROGRAM "TRUSSCON" LIS.NR: 2574

DIM. NORM VIRKE: EN 1995-1-1:2004 + NS-NA:2010
LASTER: EN 1991 + NS-NA
FORMFAKTOR FOR SNØ I HHT. EN 1991-1-3 + NS-NA

GENERELLE FORUTSETNINGER:

VIRKESBREDE: (mm) 98
LASTBREDE MAX: (mm) 600
KLIMAKLASSE: 2
PALTTELIGHETSKLASSE: 1
LASTFORDELNINGSFAKTOR: 1,10

TAKSTOLFABRIKKEN OVERVAKES AV
PRODUKTSERTIFIKAT 1070-CPR-431

BELASTNINGER (N/m²):

EGENLASTER: SE VIRKESTABELLEN
ØVRIGE LASTER I HHT. BEREGN.UTSKR.

OPPLEGGSREAKSJONER BRUDDGR. (N):

KNUTE RETN. LK PL LK M LK K LK Ø LK Ø OPPL
NR MAX MAX MAX MAX MIN MM MM

DEFORMASJONER I BRUKSGRENSE:

KNUTE NR VERT. HORIS. LK NR.

FOR DEFORMASJON I FLERE PUNKTER - SE BERUTSKRIFT

Montér
Nestlé Trevar AS

TEGNET KONSTR. AV
Rune Nessby

VERSJON: 2019d
TID: 09.43
Møstoen, 29.08.2022

GODIK

ARBEIDSNR.

SKALA 1:35(A4)

KOD TYP POS
VEg2

TEGNINGSNUMMER
REG.

Samlet saksframstilling

Arkivsaksnr: 2021/13057-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 09.03.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	7/2022	23.03.2022

Saksprotokoll i Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre - 23.03.2022

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fatter følgende vedtak med hjemmel i naturmangfoldlovens §48:

- Grane jeger- og fiskerforening gis dispensasjon fra verneforskriftens §3 pkt. 1.1 for riving av eksisterende naust ved Jengelen i Børgefjell nasjonalpark.
- Grane jeger- og fiskerforening gis dispensasjon fra verneforskriftens §3 pkt. 1.1 for oppføring av nytt naust ved Jengelen i Børgefjell nasjonalpark.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Rivings- og bygningsavfall som ikke er rent trevirke, skal transporteres ut av verneområdet og leveres godkjent mottak.
- Størrelse på nytt naust skal ikke overstige 3,2 meters bredde og 5,2 meters lengde målt på ytterkant kledning (BYA)
- Nytt naust skal plasseres på samme tomt som eksisterende naust og fundamenteres på eksisterende steiner.
- Mønehøyde skal ikke overstige 2,7 meter.
- Det skal brukes stående kledning av tre som males i mørke jordfarger. Vindskier, portomramning, hjørnekasser ol. skal males i mørke jordfarger.
- Taktekking utføres med mørke materialer.
- Det skal ikke settes inn vinduer på naustet.
- Innvendig skal det ikke fortas inndeling i rom, etablering av gulv eller annen tilrettelegging for opphold i naustet.
- Det skal ikke etableres platting, terrasse el. ved naustet.
- Naustet skal ikke benyttes til andre formål enn oppbevaring av foreningens to båter. Det tillates ikke utlegges/oppbevaring av flere båter.
- Byggarbeidene skal kun foregå i tidsrommet 01.07.22 til 30.10.22
- Hvis det er tamrein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne. Før arbeider utføres skal Tjåehkere sitje v/Anta Joma kontaktes for å få oversikt om det er rein i området og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 6.3 c gis Grane jeger- og fiskerforening dispensasjon for bruk av snøscooter på snødekt mark for transport av materialer til nytt naust ved Jengelen med følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for inntil 6 turer i 2022.
- Transport skal skje etter fast trase fra parkeringsplass ved Tomasvatnet til naust ved Jengelen.
- Siste kjøredato er 30. april 2022
- Dispensasjonen omfatter personell tilknyttet Grane jeger og fiskerforening som utfører oppdraget.
- Transporten skal ikke gjennomføres i påskeferie (palmelørdag til 2. påskedag) eller på søndager.
- Det skal føres kjørebok før den enkelte tur foretas. Utfylt kjørebok og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjørebok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni.
- Hvis det er tamrein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne. Før transport foretas skal Tjåehkere sitje v/Anta Joma kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg, og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Begrunnelse:

Gjennomføring av tiltakene innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår vil ikke stride mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skjer på eksisterende bygg og vil i liten grad endre landskapets art og karakter. Dette under forutsetning av at gitte vilkår for dispensasjonen etterlevs. Ved å sette vilkår om at alle bygningsdeler skal males i mørke farger vil tiltakets visuelle påvirkning på verneverdiene, på landskapets art og karakter reduseres. Økt bygningsmessig areal anses ikke å ha negativ påvirkning på verneverdiene ettersom det muliggjør innendørs lagring av alle båter, det forutsettes her at antall båter ikke økes. For å unngå forstyrrelser i hekke- og yngletiden settes det vilkår om at tiltaket ikke kan gjennomføres før 1. juli. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Andre forhold

- Det gjøres oppmerksom på at denne tillatelsen er hjemlet i naturmangfoldloven og forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og gjelder bare i forholdet til verneforskriftens bestemmelser.
- Tillatelsen gjelder ikke i forhold til plan- og bygningsloven, kommunal vurdering/godkjenning etter plan- og bygningsloven må derfor innhentes.
- Dispensasjonen omfatter ikke grunneiers rettigheter.

Enstemmig vedtatt

Saksframlegg

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for riving av eksisterende og oppføring av nytt naust ved Jengelen, og for bruk av snøscooter til transport - Grane jeger- og fiskerforening

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fatter følgende vedtak med hjemmel i naturmangfoldlovens §48:

- Grane jeger- og fiskerforening gis dispensasjon fra verneforskriftens §3 pkt. 1.1 for riving av eksisterende naust ved Jengelen i Børgefjell nasjonalpark.
- Grane jeger- og fiskerforening gis dispensasjon fra verneforskriftens §3 pkt. 1.1 for oppføring av nytt naust ved Jengelen i Børgefjell nasjonalpark.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Rivings- og bygningsavfall som ikke er rent trevirke, skal transporteres ut av verneområdet og leveres godkjent mottak.
- Størrelse på nytt naust skal ikke overstige 3,2 meters bredde og 5,2 meters lengde målt på ytterkant kledning (BYA)
- Nytt naust skal plasseres på samme tomt som eksisterende naust og fundamenteres på eksisterende steiner.
- Mønehøyde skal ikke overstige 2,7 meter.
- Det skal brukes stående kledning av tre som males i mørke jordfarger. Vindskier, portomramning, hjørnekasser ol. skal males i mørke jordfarger.
- Takteking utføres med mørke materialer.
- Det skal ikke settes inn vinduer på naustet.
- Innvendig skal det ikke fortas inndeling i rom, etablering av gulv eller annen tilrettelegging for opphold i naustet.
- Det skal ikke etableres platting, terrasse el. ved naustet.
- Naustet skal ikke benyttes til andre formål enn oppbevaring av foreningens to båter. Det tillates ikke utlegges/oppbevaring av flere båter.
- Byggearbeidene skal kun foregå i tidsrommet 01.07.22 til 30.10.22
- Hvis det er tamrein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne. Før arbeider utføres skal Tjåehkere sitje v/Anta Joma kontaktes for å få oversikt om det er rein i området og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 6.3 c gis Grane jeger- og fiskerforening dispensasjon for bruk av snøscooter på snødekt mark for transport av materialer til nytt naust ved Jengelen med følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for inntil 6 turer i 2022.
- Transport skal skje etter fast trase fra parkeringsplass ved Tomasvatnet til naust ved Jengelen.
- Siste kjøredato er 30. april 2022
- Dispensasjonen omfatter personell tilknyttet Grane jeger og fiskerforening som utfører oppdraget.
- Transporten skal ikke gjennomføres i påskeferie (palmelørdag til 2. påskedag) eller på søndager.
- Det skal føres kjørebok før den enkelte tur foretas. Utfylt kjørebok og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjørebok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni.
- Hvis det er tamrein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne. Før transport foretas skal Tjåehkere sitje v/Anta Joma kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg, og

slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Begrunnelse:

Gjennomføring av tiltakene innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår vil ikke stride mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skjer på eksisterende bygg og vil i liten grad endre landskapets art og karakter. Dette under forutsetning av at gitte vilkår for dispensasjonen etterleveres. Ved å sette vilkår om at alle bygningsdeler skal males i mørke farger vil tiltakets visuelle påvirkning på verneverdiene, på landskapets art og karakter reduseres. Økt bygningsmessig areal anses ikke å ha negativ påvirkning på verneverdiene ettersom det muliggjør innendørs lagring av alle båter, det forutsettes her at antall båter ikke økes. For å unngå forstyrrelser i hekke- og yngletiden settes det vilkår om at tiltaket ikke kan gjennomføres før 1. juli. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Andre forhold

- Det gjøres oppmerksom på at denne tillatelsen er hjemlet i naturmangfoldloven og forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og gjelder bare i forholdet til verneforskriftens bestemmelser.
- Tillatelsen gjelder ikke i forhold til plan- og bygningsloven, kommunal vurdering/godkjenning etter plan- og bygningsloven må derfor innhentes.
- Dispensasjonen omfatter ikke grunneiers rettigheter.

Hjemmelsgrunnlag

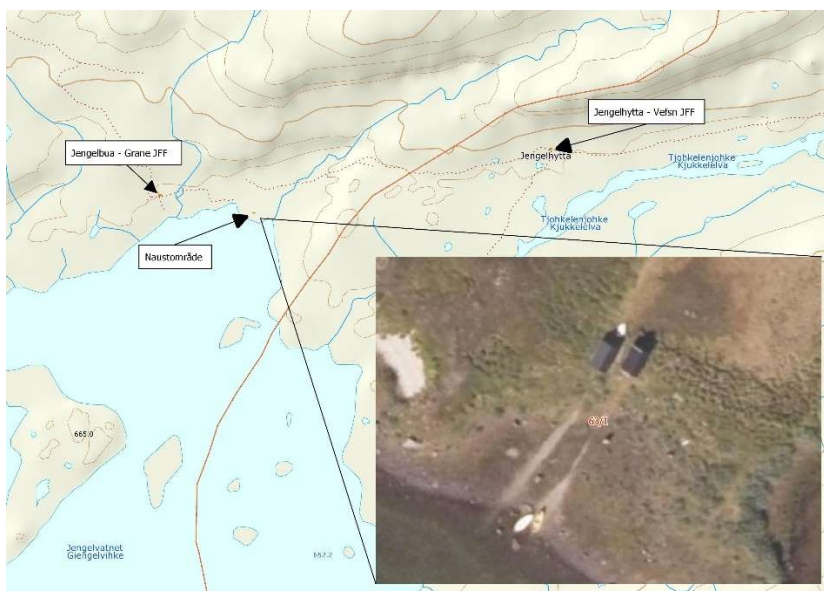
- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Grane jeger- og fiskerforening søker i brev av 08.12.21 om dispensasjon fra vernebestemmelsene for å rive eksisterende naust ved Jengelen og erstatte dette med nytt bygg. Tiltaket begrunnes med at eksisterende naust er i så dårlig teknisk forfatning at det vil kreve omfattende vedlikeholdsarbeider for å gjenopprette tilstrekkelig teknisk standard.

De eldste dokumentene vi finner om naustet er fra 1981 hvor Grane jeger og

fiskerforening søker om tillatelse for oppføring av naust. Naturverninspektøren svarer grunneier (Direktoratet for statens skoger) at tiltaket ikke trenger tillatelse etter daværende vernebestemmelse. I 1989 søker Grane jeger- og fiskerforening om å flytte naustet fordi store mengder snø ødelegger naust og båter. Søknaden innvilges med vilkår om at naustet samlokaliseres med naustet til Vefsn jeger- og fiskerforening.

Kart Jengelen med hytter og naustområde

Naustet ble flyttet til dagens lokasjon i 1990 ifølge søknaden fra GJFF. Ut fra foreliggende dokumenter anses naustet som lovlig oppført. Søknad om bygging av nytt naust begrunnes med at dagens bygg er i dårlig teknisk forfatning og at det står til nedfalls. Materialene kan antas å være fra naustet som ble satt opp på tidligere lokasjon.

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 er området vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av

bygninger og andre byggverk mv. I punkt 1.2 b står det at bestemmelsene i pkt. 1.1 ikke er til hinder for vedlikehold av lovlig oppførte bygninger, reindriftsanlegg og andre innretninger som ikke endrer bygningens/ innretningenes karakter eller bruk. Videre i punkt 1.3c at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til gjenoppføring av bygninger som er ødelagt ved brann og naturskade.

I forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark er begrepet vedlikehold definert som følger: «*med vedlikehold forstås mindre tiltak for å opprettholde teknisk og funksjonell standard slik som taktekking, etterisolering, montering av nye ruter med mer. Tiltak som innebærer fasadeendring defineres ikke som vedlikehold*»

Omsøkte tiltak kan ikke defineres som vedlikehold ift. definisjonen i forvaltningsplanen ettersom eksisterende naust skal erstattes med nytt bygg med større areal. Det kan heller ikke defineres som *gjenoppføring av bygninger som er ødelagt ved brann og naturskade* ettersom eksisterende naust fortsatt står med bærende konstruksjoner. Søknaden fra Grane jeger- og fiskerforening kan derfor ikke innvilges med hjemmel i verneforskriftens bestemmelser. Evt. dispensasjon må da hjemles i

naturmangfoldlovens §48 (*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig*)

Spørsmålet videre er om gjennomføring av tiltaket strider mot vernevedtakets formål og kan påvirke verneverdiene nevneverdig, dette både i byggeperiode og bruksperioden.

Naustområde ved Jengelen. Naust GJFF til høyre. Foto T. Tødås 2019

Naustområde ved Jengelen. Naust GJFF til høyre. Foto T. Tødås 2016

Dagens status er at Grane jeger- og fiskeforening har et lovlig oppsatt naust ved Jengelen, dette er samlokalisert med naustet til Vefsn jeger- og fiskerforening. Naustet er i dårlig teknisk forfatning og foreningen ønsker å gjennomføre tiltak før naustet raser sammen.

Foreningen vurderer at det ikke er hensiktsmessig å gjennomføre vedlikeholdstiltak på eksisterende naust da dette kan bli nesten like omfattende som oppsetting av nytt bygg. I sammenheng med oppføring av nytt naust søkes det om å utvide bebygd areal med 2,5m². Utvidelse i areal begrunnes med å få plass til 2 båter i naustet. Foreningen har i dag 2 båter ved Jengelen.

Naust februar 2022. Foto SNO/C. Norberg

I forhold til om tiltaket strider mot vernevedtakets formål og kan påvirke verneverdiene nevneverdig må enn vurdere dette opp mot belastningen et større vedlikeholdsarbeid på eksisterende naust vil medføre. Ettersom dagens naust er i dårlig forfatning må en anta at en del bærende konstruksjoner, kledning og tak må skiftes ut. Noe som kan medføre omfattende byggearbeider innenfor rammen gitt i verneforskriftens §3 punkt 1.2 b (vedlikehold). Sett opp mot dette trenger ikke den samlede belastningen med effektivt å rive eksisterende bygg og oppføre ny konstruksjon bli vesentlig større.

I en dispensasjon vil det da være mulig å sette vilkår om gjennomføring av arbeidene og utforming av bygning. Spørsmålet videre blir om utvidelse på 2,5 m² vil føre til økt samlet belastning og påvirker verneverdiene negativt, her må en da ta med i vurderingen at begge foreningens båter kan lagres i naustet slik at båt ligger lagret utomhus. Det må her settes vilkår om at antall båter ikke økes tilsvarende. Utvidelsen vil økte bebygd areal og slikt sett økte belastningen noe. Men på den andre siden anses det fordelaktig for verneverdiene at alle båter lagres i naust og ikke utendørs, ut fra dette trenger ikke den samlede belastningen å øke.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Det foreligger ikke opplysninger i registrer (artsdatabanken, naturbase mm) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold på lokasjonen som tilsier at tiltaket kan komme i konflikt med slike interesser. Eksisterende naust er registrert i verneområdeloggen og kjent for SNO og nasjonalparkforvaltningen. Historiske materiale er innhentet fra arkivet til Direktoratet for Statens skoger. I tråd med forvaltningsplanens bestemmelser har reinbeitedistriktet og reindriftsforvaltningen fått søknaden til uttalelse. Reindriftsforvaltningen har besvart henvendelsen med at de ikke har innvendinger til tiltaket forutsatt at støy og byggeaktivitet tilpasses Tjæhkere sijte sin drift og aktivitet i området, reinbeitedistriktet har ikke besvart henvendelsen.

Ut fra ovenstående er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Omfanget av aktivitetene er begrenset i tid og rom.

Ut fra disse vurderingene samt satte vilkår mener nasjonalparkstyret at kravene i § 9 er oppfylt

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Bruk av snøscooter til transport vil i liten grad øke den samlede belastningen i område. Transporten skal foregå i et kort tidsrom, etter fast trase som benyttes ved annen transport, og være gjennomført før 30. april. Tiltaket gjennomføres med utgangspunkt i eksisterende bygg med tilhørende belastning og vil ikke medføre økt belastning utover det som følger av byggeperioden. Byggeperioden anses ikke å øke belastningen vesentlig mer enn vedlikeholdsarbeider innenfor rammene i verneforskriften. §10 tillegges derfor liten vekt.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

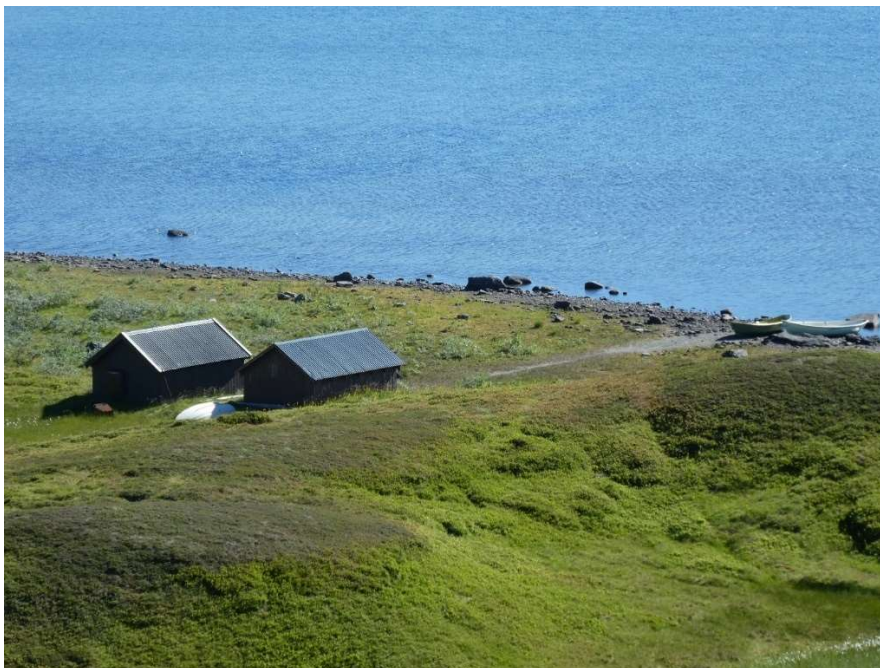
Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Vedlegg:

- 1 Børgefjell nasjonalpark - søknad om dispensasjon fra verneforskriften for rivning av eksisterende og oppføring av nytt naust ved Jengelen - Grane jeger- og fiskeforening
- 2 Ber om uttalelse til søknad om dispensasjon fra verneforskriften for rivning av eksisterende og oppføring av nytt naust ved Jengelen - Grane jeger- og fiskeforening
- 3 Uttalelse til søknad om dispensasjon fra verneforskriften for rivning av eksisterende og oppføring av nytt naust ved Jengelen - Grane jeger- og fiskeforening
- 4 Børgefjell nasjonalpark - historiske dokumenter - søknad om godkjenning oppsetting av opprinnelig naust ved Jengelen - Grane jff

Naustområde ved Jengelen. Naust GJFF til høyre. Foto T. Tødås 2016

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/12553-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 14.03.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	6/2023	22.03.2023

Anmodning om forskriftsendring for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å sende følgende anmodning til Miljødirektoratet:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre anmoder Miljødirektoratet om å starte prosessen med revidering av verneforskriftene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde.

Bakgrunnen for anmodningen er at begge verneområdene har verneforskrifter fra 2003 som er utdaterte. Det har skjedd endringer de siste 20 årene ift. nye teknologiske løsninger, endringer i sentrale føringer/fortolkninger av verneforskriften samt endrede behov og krav som en ikke forutså i 2003 som medfører behovet.

Nasjonalparkstyret har satt prosess med revidering av forvaltningsplan på vent i påvente av forskriftsendring. Dette med bakgrunn i arbeidet som ble startet i 2017 hvor forskriftene skulle revideres ift. Stortingsmelding 18 (2015 – 2016). Nasjonalparkstyret mener det er lite hensiktsmessig å starte en prosess med forvaltningsplaner med bakgrunn i eksisterende verneforskrifter. Dette vil medføre en rekke uklarheter. Vi ser det som sterkt fordelaktig å gjennomføre full runde med forskriftsendringer og gjennom denne få avklart en rekke forhold som tas inn i påfølgende forvaltningsplanprosess. Noe vi mener medfører en god prosess.

Det er også behov for en del mindre grensejusteringer, dette med utgangspunkt i feil som ble gjort i verneprosessen tilbake i 2003. Ved å gjennomføre revidering av verneforskriftene kan grensejusteringen tas inn i denne prosessen.

En ser også nye utfordringer som følge av klimaendringer som medfører behov for oppdaterte verneforskrifter slik at disse blir effektive verktøy for forvaltningen.

En legger til grunn at de nye felles forskriftsmalene legges til grunn for prosessen.

Hjemmelsgrunnlag

Saksopplysninger

Verneforskriftene for Børgefjell/Byrkjje nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde ble fastsatt gjennom kongelig resolusjon av 03.09.2003.

Børgefjell nasjonalpark har forvaltningsplan godkjent april 2009 som er moden for revidering. Det ble igangsatt forvaltningsplanprosess for Austre Tiplingan landskapsvernområde i 2015, prosessen ble parkert i 2017 som følge av Miljødirektoratets melding om at det skulle gjennomføres forskriftsendringer i verneområder som har begrensninger i organisert ferdsel, bruk av hest og bruk av sykkel.

Naturmangfoldloven avløste naturvernloven i 2009. Gjeldene verneforskrifter er utarbeidet med grunnlag i naturvernloven fra 1970.

Det har i årenes løp kommet en rekke avklaringer gjennom klagesaksbehandling i Miljødirektoratet og dommer i rettsvesenet som gir føringer for forvaltningen. Tilsvarende har Stortinget fattet vedtak gjennom ulike Stortingsmeldinger som også skal være retningsgivende for den fremtidige forvaltningen av området. Av endringer siden 2003 kan nevnes:

- Organisert ferdsel hvor det ikke skal skilles mellom kommersiell og ikke kommersielle aktører. Forvaltningen har fått tilbakemelding om at søknader om organisert ferdsel skal ses i lys av kommende forskriftsendring og at muligheten til å regulere dette er begrenset.
- Åpne for bruk av sykkel i verneområder hvor dette ikke er tillatt i dagens verneforskrift
- Droner er ny teknologi som benyttes i verneområder, ikke direkte regulert i verneforskriften med reguleres som modellfly.
- El-sykkel - ny teknologi som også benyttes i verneområder.
- Nye ferdselsformer som kiting/skiseiling.
- Økt motorisert ferdsel og nye teknologiske løsninger ift. dette.
- Digitale turposter/stolpejakt ol.
- Bruk av radar etter snøscooter for måling av snømengder/vanninnhold jfr. krav fra NVE
- Kommunalt krav om branntilsyn og feiing av fritidsboliger.
- Merkevaren Norges nasjonalparker med tilhørende krav om bedre vern, økt besøk og økt lokal verdiskapning.

Ved utvidelsen i 2003 ble det tegnet grenser på kart (analogt). Disse kartene ble brukt som grunnlag for grensemerking i felt som ble målt inn med håndholdt GPS. Grensene som ble tegnet på kart er i ettertiden digitalisert og brukes i dag som offentlig kartgrunnlag. Det er oppdaget flere feil i grensene, dvs. avvik mellom oppteignet grense, digitalisert grense og oppmålt grense. En ser det derfor fordelaktig å få foretatt en ny grensemerking i regi av jordskifteverket for å rette opp feil i grenser som kan ha juridiske konsekvenser. Dette kan da gjøres etter at nye verneforskrifter er vedtatt med tydelige grensebeskrivelser.

Det har de siste årene vært arbeidet med nye forskriftsmaler, dvs. standard forskriftoppsett som brukes som utgangspunkt for forskriftene til det enkelte verneområdet. Forskriftmalene skal ha vært til behandling hos ulike direktorater og Sametinget.

Verneforskriftene er juridisk bindende, det vil si at forvaltningen ikke kan fatte vedtak som går utenfor de rammene som settes i forskriften. Forvaltningsplanen gir så retningslinjer for forvaltningen innenfor de juridiske rammene som settes i verneforskriften. Forvaltningsplanen kan ikke åpne for tiltak eller aktiviteter som er i strid med forskriften. Forvaltningsplanen er ikke juridisk bindende. Forvaltningsplanen skal fungere som veileder for publikum og offentlige aktører for å klargjøre og gi

saksbehandlingsregler for ulike aktiviteter/tiltak. Besøksstrategier er definert som vedlegg til forvaltningsplan.

For forvaltningen av Børgefjell og Austre Tiplingan er det vesentlig at det snart gjennomføres en revidering av verneforskriftene. Slik at verneområdene får tidsriktige forskrifter som tar opp i seg de endringene som har skjedd siste 20 år ift. samfunnsendringer og erfaringer gjennom praktisk forvaltning som en ikke så i 2003. Med tidsriktige verneforskrifter kan en da gjennomføre gode forvaltningsplanprosesser som forhåpentligvis blir gode verktøy kommende 20 år.

Vedlegg:

Ingen

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/10953-8

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 15.03.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	7/2023	22.03.2023

Prioritering av gitte midler til tiltak i Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingan landskapsvernområde i 2023

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar at følgende tiltak settes opp for oppstart/ gjennomføring i 2023

Tiltak	kostnadsramme
Klopplegging Tiplingstien - parsell 2, 3 og 4.	440.000
Ny bru over Storelva i Storelvdalen	800.000
Uttransport av søppel (leie av helikopter og mannskap)	50.000
Rehabilitering bru Tiplingelva	100.000
Supplerende klopplegging Djupvassti	160.000
Infopunkt nasjonalpark i Fiplingdalen	250.000
Udisponert/reserve	100.000
Sum	1.900.000

Tiltakene finansieres ved bruk av kr. 1.900.000 i tildelte midler til tiltak 2023.

Nasjonalparkforvalter gis fullmakt til å justere rammene for de enkelte tiltak innenfor totalrammen.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret fattet følgende vedtak på møte den 01.12.2022 etter gjennomgang i fellesmøte med rådgivende utvalg:

«Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar at det søkes tiltaksmidler for følgende tiltak i 2023:

- Klopplegging Tiplingstien - parsell 2, 3 og 4.
- Ny bru over Storelva i Storelvdalen
- Uttransport av søppel (leie av helikopter og mannskap for opprydding)
- Rehabilitering bru Tiplingelva

- *Supplerende klopplegging Djupvassti*
- *Infopunkt nasjonalpark i Fiplingdalen*
- *Kartlegging forsøpling konvensjonsgjerde i Børgefjell*
- *Supplerende klopplegging Jengelstien/Orrekvatnet.*

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre godkjenner Arbeidsutvalgets innspill til ønsket SNO ressurs for 2023 som framgår av oversikt datert 16.11.2022

Nasjonalparkstyret delegerer til arbeidsutvalget og nasjonalparkforvalter å gjennomføre videre prosess med innmelding av behov til Miljødirektoratet.

Enstemmig vedtatt»

I vedtak av 01.12.2022 ble arbeidsutvalget delegert myndigheten til å fullføre prosessen med innmelding av tiltak og foreta evt. prioriteringer, dette i samhandling med nasjonalparkforvalter. På grunn av at det så langt i 2023 ikke har vært møte i arbeidsutvalget legges saken frem for nasjonalparkstyret for endelig vedtak.

Foreslåtte tiltak ble meldt inn i elektronisk søknadssenter hos Miljødirektoratet 09.01.2023. Svar på behovsinnmeldingen forelå 30. januar 2023. Totalt innmeldt behov til tiltak var kr. 2.305.000, innvilget beløp ble kr. 1 900 000,-

På grunn av redusert tildeling må det gjøres prioritering på hvilke tiltak som skal gjennomføres i 2023. Miljødirektoratet tildeler en samlet pott for innmeldte tiltak, dvs. at de ikke foretar tildeling på det enkelte tiltak. Unntak er hvis innmeldt tiltak er utenfor postformålet, da angis det at tiltaket ikke er kvalifisert for midler. I 2023 fikk tiltaket kartlegging forsøpling konvensjonsgjerdet slik anmerkning, dvs. at det ikke var kvalifisert for gjennomføring med tiltaksmidler. Dette betyr at tiltaket ikke prioriteres for gjennomføring med tiltaksmidler i 2023, her vurderes gjennomføring ved bruk av ordinære oppsynsressurser. Det foreslås også at tiltaket med supplerende klopplegging Jengelstien/Orrekvatnet som hadde lavest prioritet i innmeldingen utsettes til 2024. Dette ikke bare på grunn av manglende finansiering, men også på kapasitet hos Statskog fjelltjenesten for gjennomføring av prosjektet i 2023.

Med å ta ut disse to tiltakene blir det rom for å gjennomføre resterende oppsatte prosjekter i 2023. Da en del av tiltakene fortsatt er under prosjektering er kostnadsestimatene ikke endelig, derfor foreslås det å sette av kr. 100.000 i reserve som nasjonalparkforvalter kan disponere til fordeling. Dette i tillegg til at nasjonalparkforvalter gis fullmakt til å foreta intern fordeling av midler mellom tiltakene. Evt. udisponerte midler kan da avsettes til supplerende klopplegging Jengelstien/Orrekvatnet i 2024

Vedlegg:

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/6758-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 14.03.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	8/2023	22.03.2023

Nasjonalparkkommune - diskusjon om veien videre - orientering fra foreningen Norges nasjonalparkkommuner

Forvalters tilrådning:

Begrunnelse:

Saksopplysninger

I 2008 innførte Miljødirektoratet ordningen med nasjonalparkkommune og nasjonalparklandsby hvor kommuner kunne søke om å bli nasjonalparkkommune hvis 30% av kommunens areal var vernet som nasjonalpark eller hvis vernet areal var over 300km²

Røyrvik kommune ble utnevnt som nasjonalparkkommune i 2008, Grane kommune i 2010, Namsskogan var ikke kvalifisert og Hattfjelldal valgte ikke å søke om å få statusen.

Etter at merkevaren Norges nasjonalparker ble lansert i 2015 var det en tid usikkerhet ift. hva som ville skje med nasjonalparkkommunestatusen. I utgangspunktet ble statusen gitt for 10 år fra 2008. I den nye merkevarestrategien var det ingen automatikk i at kommunene skulle ta i bruk den nye merkevaren, hovedsakelig fordi kommunene vist nok ikke hadde gjort noe ut av statusen.

Ordningen med nasjonalparkkommuner ble etter hvert besluttet videreført, bla. etter press fra foreningen Norges nasjonalparkkommuner som ble etablert i 2015. Det ble da innført nytt kriteriesett for å være kvalifisert. En gikk bort fra kvantitative kriterier med andelen areal nasjonalpark i kommune, til kvalitative krav med kriterier som skulle oppfylles for å være kvalifisert til å få statusen. Kriteriesettet er forholdsvis omfattende, og en kunne derfor ikke forvente at kommunene oppfylte dette raskt. Derfor ble det designet en ordning hvor kommunene kunne søke om statusen med en plan på hvordan de skulle oppfylle kriteriene i løpet av en 3 årsperiode.

Samtlige av kommunene rundt Børgefjell gjorde vedtak i kommunestyret om å søke om å få tildelt statusen og bli aktør under merkevaren Norges nasjonalparker. Den enkelte kommune hadde en tidfestet plan om når de ulike kriteriene skulle vært oppfylt.

Røyrvik kommune fikk innvilget søknaden i oktober 2018 mens de andre kommuner ble godkjent i januar 2020. Med dette var alle kommunene aktører under merkevaren Norges nasjonalparker.

Børgefjell nasjonalpark fikk godkjent besøksstrategi i desember 2019. Et av målene i besøksstrategien omhandlet nasjonalparkkommune med følgende ordlyd:

- *Samarbeide med kommunene om å legge til rette for økt lokal verdiskapning gjennom nasjonalparkkommunestatusen. Kommuner som er nasjonalparkkommune prioriteres spesielt i besøksstrategien.*

Temaet nasjonalparkkommune har vært diskutert i nasjonalparkstyret flere ganger. Sist i møte den 25.06.2020 med følgende konklusjon:

«Behandling

Styret diskuterte veien videre og hvordan kommunene kunne samarbeide om felles tiltak som nasjonalparkkommuner. Kommunene må etter hvert ta mer ansvar for å initiere samarbeid og ha progresjon i dette. Nasjonalparkstyret kan ikke ha en for aktiv rolle eller lede samarbeidsprosessene. Nasjonalparkforvalters rolle må være som lagspiller, i prosjektgrupper og på enkelttiltak sett i sammenheng med kunnskapen om merkevaren Norges nasjonalparker og ivareta interessene som ligger i besøksstrategien. Grane næringsutvikling er forespurt om å komme med tilbud/oppsett på et prosjekt organisering/samarbeidsløsning mellom kommunene.

Vedtak

Byrkjve nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering.

Enstemmig vedtatt»

I vedtaket ble det konkludert med at kommunene i langt større grad måtte ta ansvar for å drive prosessene med nasjonalparkkommune selv. Nasjonalparkforvalter har deltatt i kommunale prosjektgrupper og samarbeidet om enkelttiltak i kommunene, slik som forutsatt i styrets behandling av 25.06.2020.

I kriteriesettet for å være nasjonalparkkommune står det at:

«Nasjonalparkkommunene skal gjennomgå status på kriteriene innen utløpet av hver kommunestyreperiode. Statusrapporten sendes Miljødirektoratet i løpet av det siste året i kommunestyreperioden»

Dette betyr i praksis at alle kommunene i år må sende statusrapport til Miljødirektoratet som beskriver om kriteriene er oppfylt iht. planen som ble sendt inn ved søknad. Ut fra denne rapporten vil det være opp til Miljødirektoratet å vurdere veien videre for statusen. Miljødirektoratet har sendt melding til kommunene om at slik rapportering skal gjennomføres i år.

Ift. at det skal rapporteres kan det også for kommunene selv være naturlig å evaluere statusen som nasjonalparkkommune. Da med tanke om kommunen fortsatt ønsker å ha statusen, om det er villighet til å avsette ressurser som kreves for å etterleve kravene, eller om kommunen skal si fra seg status.

Dette vil da videre gi føringer hvorvidt nasjonalparkforvaltningen skal legge ned ressurser i samhandlingen med kommunene jfr. målsettingen i besøksstrategien. Hvis kommunene ikke ønsker å delta i fellesskapet som merkevaren gir vil, det være naturlig at besøksstrategiens punkt om dette tas ut.

På styremøte 22. mars er Bjørn Åge Jensen fra foreningen Norges nasjonalparker invitert til å holde innlegg om statusen for ordningen med nasjonalparkkommuner generelt. Ut fra dette oppfordres nasjonalparkstyret å ta en debatt om temaet og evt. konkludere med en tilbakemelding til kommunene.

Vedlegg:

Oppdaterte kriterier for nasjonalparkkommuner

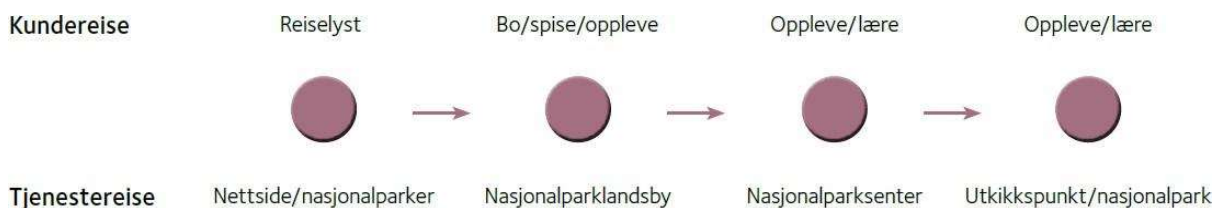
Dato revisjon: 01.06.2022

Kriterier for nasjonalparkkommuner

Nasjonalparkene er det flotteste vi har av natur, og skal oppleves og bevares. For å synliggjøre nasjonalparkene som attraktive turmål, er det utviklet en merkevare- og kommunikasjonsstrategi for nasjonalparkene. Formålet med denne er å gjøre nasjonalparkene enda mer attraktive som friluftslivsområder og reisemål, og bidra til tettere samarbeid mellom alle relevante aktører. En enhetlig profilering og kommunikasjon om nasjonalparkene er en del av strategien, slik at nasjonalparkene fremstår som en enhetlig merkevare. Etablering av informasjonspunkter, utkikkspunkter og tilrettelegging for at personer med lite friluftslivserfaring kan gå kortere turer i områdene, er viktige elementer i strategien. Merkevaren Norges nasjonalparker skal bidra til økt besøk på en bærekraftig måte. Fokusområdene for merkevaren er verdiskaping, besøksforvaltning og vern.

Nasjonalparkene, besøksentrene, nasjonalparklandsbyene, nasjonalparkkommunene og lokalt næringsliv skal være vertskap for opplevelser og vise omsorg for de besøkende og naturen. Denne oppgaven må løses av aktørene i fellesskap.

Merkestrategien legger opp til et utstrakt samarbeid mellom aktørene. Kundereisen starter når den besøkende finner informasjon på nettet, og fortsetter via besøk i for eksempel nasjonalparklandsbyen med reiselivsaktører og besøksenter til startpunkt, utkikkspunkt eller informasjonspunkt ved nasjonalparken. Hensikten er å gjøre alle aktørene mer tilgjengelige for besøkende, men ikke minst legge til rette for at besøk hos en aktør fører til besøk hos en annen.

Kundereisen betinger høy kvalitet i alle ledd og hos alle aktører, og merkestrategien skal bidra til å sikre denne kvaliteten. Det er i kvaliteten på kundereisen vi som vertskap kan innfri merkevarens lovnad om gode opplevelser. Samtidig kan vi påvirke gjestenes bruk av nasjonalparken og området rundt for å ivareta verneverdiene. Ikke alle verneområder har en kundereise som beskrevet over, men i et samarbeid med reiselivsaktører vil alle verneområder ha sin egen kundereise.

Nasjonalparkene gir muligheter for utvikling av lokal og nasjonal bred (økonomisk, kulturell, sosial og miljømessig) verdiskaping. Nasjonalparkkommunene skal legge til rette for realisering av mulighetene merkevaren Norges nasjonalparker medfører. Selv om aktørene har forskjellige roller og ansvarsområder må implementeringen av merkevaren skje som et aktivt og kontinuerlig samarbeid mellom aktørene.

Besøksforvaltning er å legge til rette for og styre bruken av områder slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapingen blir best mulig, samtidig som man ivaretar naturkvalitetene.

Det er viktig at det stilles krav til aktørene under merkevaren for å sikre gjennomgående høy kvalitet. For nasjonalparkkommuner som ønsker å bli en aktør under merkevaren betyr det at de skal bygge opp under verneverdiene og kvalitetene i nasjonalparkene, legge til rette for verdiskaping samt implementere merkevaren Norges nasjonalparker. Hvordan dette gjennomføres i kommunene behandles i kommuneplaner og handlingsplaner.

Alle aktører under merkevaren Norges nasjonalparker skal følge oppdaterte retningslinjer i [Designmanual for Norges nasjonalparker](#).

Nasjonalparkkommunen har som aktør under merkevaren ansvar for å bidra, stimulere og legge til rette for lokal verdiskaping og næringsutvikling.

Nasjonalparkkommunen har ansvar for tilrettelegging for kundereisen innenfor kommunens grenser, utenfor nasjonalparkens grenser.

Nasjonalparkkommunen har et medansvar når det gjelder hvordan kommune og verneområdestyre skal samarbeide om bidrag, stimuli og tilrettelegging i og utenfor nasjonalparken. Kundereisen gir gode rammer for dette og det er avgjørende at partene er bevisst sine roller og oppgaver, og at de utfyller hverandre og arbeider godt sammen.

I et kundereiseperspektiv bør det være en sømløs overgang mellom områdene i og utenfor verneområdene. Vernegrensene skal være tydelige og det bør oppleves som positivt å komme inn i et verneområde. Kommuneplanen bør derfor komplettere besøksstrategien for nasjonalparken.

Nasjonalparkkommunen skal arbeide aktivt med å fylle rollen som aktør under merkevaren. Dette skjer gjennom tiltak i egen regi eller i samarbeid med andre aktører som verneområdestyrer, besøkssenter, næringsliv, grunneiere, fjellstyrer, frivillige organisasjoner og andre det er naturlig å samarbeide med. Tiltak som bidrar til at opplevelsene i kundereisen blir så gode som mulige for de gjestene som besøker våre områder skal prioriteres.

Nasjonalparkkommunene skal gjennomgå status for kriteriene en gang pr. kommunestyreperiode og statusrapport skal sendes Miljødirektoratet i løpet av det siste året i kommunestyreperioden.

Kriterier for nasjonalparkkommuner

1.0 Kommuneplan

Nasjonalparkkommunen skal forankre sin status som aktør under merkevaren Norges nasjonalparker i sitt planverk.

- 1.1** Nasjonalparkkommunens ansvar og rolle under merkevaren Norges nasjonalparker skal beskrives i kommuneplanen.
- 1.2** I kommuneplanens samfunnsdel beskrives mål og strategier for kommunen som nasjonalparkkommune.
- 1.3** I handlingsdelen beskrives konkrete tiltak og hvordan de skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer, frivillige organisasjoner og private aktører.
- 1.4** I kommuneplanens arealdel skal det tas hensyn til verneområdene og verneverdiene i områdene. Det må komme fram hvordan kommunen gjør dette ved bruk av arealformål og eventuelt hensynssoner.
- 1.5** Nasjonalparkens plass som attraksjon og satsingsområde skal beskrives i kommuneplanen. Kommuneplanen skal støtte opp om besøksstrategien for nasjonalparken(e) og de øvrige verneområdene i kommunen og slik bidra til en funksjonell overgang mellom verneområdene og områdene utenfor.
- 1.6** Nasjonalparkkommunen skal gjennom et aktivt og kontinuerlig arbeid vurdere behov for endringer og forbedringer som bidrar til merkevarens målsetting om mer besøk, økt verdiskaping og bedre vern. Forslag til forbedringer tas opp under den årlige revisjonen av handlingsdelen.
- 1.7** Nasjonalparkkommunene skal gjennomgå status på kriteriene innen utløpet av hver kommunestyreperiode. Statusrapporten sendes Miljødirektoratet i løpet av det siste året i kommunestyreperioden.

2.0 Kundereisen

Nasjonalparkkommunen skal som aktør under merkevaren Norges nasjonalparker være med å innfri merkevarens målsetting om mer besøk, økt verdiskaping og bedre vern.

2.1 Nasjonalparkkommunen er forpliktet til å delta i de arenaene nasjonalparkstyrene har etablert som faglig rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg.

2.2 Nasjonalparkkommunen skal ha minst en naturlig innfallsport til nasjonalparken i form av et tettsted. Tettstedet skal ha grunnleggende servicefunksjoner som dekker primære behov i et kundereiseperspektiv, herunder; informasjon, overnatting, matservering og dagligvarehandel.

2.3 Nasjonalparkkommunen skal ha en stedsutviklingsplan for tettstedet/tettstedene som er valgt som innfallsport til nasjonalparken.

2.4 Nasjonalparkkommunen skal ha turmuligheter og merkede stier.

2.5 Nasjonalparkkommunen skal legge til rette for stedsnære aktivitets-, friluftslivs- og opplevelsestilbud.

2.6 Nasjonalparkkommunen skal, i tett samarbeid med sitt respektive nasjonalparkstyre, informere om nasjonalparkkommunens tilbud i randsonen til de nærliggende nasjonalparkene. Mer om nasjonalparkkommunenes rolle som aktør under merkevaren er beskrevet under "[aktørene](#)" i [designmanualen](#). All informasjon skal være i henhold til [Designmanual for Norges nasjonalparker](#) og holdes oppdatert.

2.7 Nasjonalparkkommunen skal være en aktiv pådriver og tilrettelegger for å øke kvaliteten på alle punktene i kundereisen, innenfor sitt nedslagsfelt. Dette medfører tett dialog med kommersielle og ikke-kommersielle aktører.

3.0 Kompetanse

Økt kompetanse skal sikre god lokal kunnskap om nasjonalparkkommunen, verneområdene og god service til gjestene.

3.1 Nasjonalparkkommunen skal gjennomføre eller bidra til tiltak som styrker kompetansen innen verdiskaping, besøksforvaltning, vern og vertskapsfunksjon i egen kommune.